

ELOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 l.

HIRDETÉSEK:

4-betűs betű sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Rylytér petít sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 157.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:

STAUBER JÓZSEF.

Szerda, augusztus 10.

Mai számunk főbb közleményei:

- Románok harca — egymás ellen.
- A horvát országgyűlés feloszlata.
- A spanyol-harc
- Automobil-kéjuztas — vérengzéssel.
- A primadonna szülői.
- A halottrabló rendőrkapitány.
- Tolvaj egy aradi papirkereskedésben.
- Drága szerelem.
- Borzalmak korszaka.
- Tarkaságok.

Uj vasut Temesvár és Kassa között.

— A vidéki városok fejlesztése. —

Arad, augusztus 9

(—ss.) Közlekedési eszközeink tervszerű, céltudatos fejlesztésének ismételt hangoztatott programja, — hogy Kassát Debrecenen, Aradon és Nagyváradon át új vonal kösse össze Temesvárral — sok jogos reménységet ébresztett a vidéki városokban. Mentől inkább érzik annak szükségét, hogy a közlekedésügy ápolásának áldásaiból bővebben vehessék ki részüket, mentől nagyobb a várakozás, a melyet a vasutak, viziutak és egyéb közlekedési hálózatunk rendszerének teljes kiépítésével szemben táplálnak, annál természetesebb érdeklődésük, mely megnyilatkozik minden téren felmerülő s megvalósulása esetén érdekeiket közelebről érintő eszme iránt.

Ez adja magyarázatát annak a rokonszenvennek is, amely a kassa—temesvári fővonal létesítésének nemrégiben fölvetett eszméjét fogadta s a

mely annál osztatlanabb lehet, mennél kétségtelenebb, hogy megvalósulása oly közös és kölcsönös érdek, amely a vidéki városokat egy célért való fáradozásukban kivétel és fentartás nélkül egyesítheti.

Vidéki városaink szempontjából sokkal mélyebbreható a kérdés jelentősége, semhogy egykönnyen napi-rendre térhetnének fölötte. Mennél inkább illik reájuk a tapasztalás, hogy fejlődésük nem áll arányban a főváros gyarapodásával, annál inkább értékelniök kell azt a tervet, amelynek alap gondolata keresni s ápolni a kapcsolatot a vidék egyes, távolság szerint elég közel eső, geográfiai fekvésüknél s a mult hagyományainál fogva élénk összeköttetésre utalt, de a másodrangú vasuti vonalak útján nehezen érintkező városai között.

Régi igazság, hogy mennél nagyobb a város, annál hatalmasabb a vonzóerő, melyet közelebbi s távolabbi vidékre gyakorol. Ennek az állításnak helytálló volta mellett alig lehetne ékebben szóló bizonyosságot találni a magyar fővárosnál, melynek csodálatos arányokban való fejlődésével egyformán nőtt felszívó ereje is. Vagy, hogy közelebbi példát említsek, itt van Aradmegye példája. A megye minden részét Araddal pompás, gyors vasutak kapcsolják össze s ez a magyarázata annak, hogy Arad ugyszólván magához szivja a vármegye lakosságát. Ez a jelenség magyarázóba kell, hogy ejtsen s önkéntelenül veti föl a gondolatot, hogy legfőbb ideje vidéki

városaink között is erősíteni a forgalmi kapcsolatot, új fejlődési lehetőségeket biztosítani azoknak a vidéki központoknak, amelyeknek vonzóerői meglehetősen kiegyenlítően egymást, a szellemi és gazdasági élet szorosabb egybefonódásától csak termékenyítő, fejlesztő, gyarapító hatásokat várhatnak, anélkül, hogy növekedésük s fejlődésük egymás rovására történék.

Ezt a célt kétségkívül misem szolgálhatja jobban, mint a transzverzális fővonalak létesítése. A legékesebben szóló példa a kassa—debr. ceni. de aránylag kedvezőtlen a kapcsolat Debrecen és Nagyvárad között is, épenugy, mint Nagyvárad és Arad között, amelyet az Aradi Közlöny által megindított táblai mozgalom kapcsán Czédly Károly dr. panasztól föl nemrég. E városok transzverzális összefűzése volna tehát az első feladat s minthogy az így előálló vonalnak természetes folytatása a temesvári, megállapítható, hogy a királyhágónineni keleti országrész öt legnagyobb, erőteljes fejlődésre és kulturális, valamint gazdasági értékfejtésre hivatott városának s ezzel egy egész országrésznek érdeke találkozik akkor, midőn annak kiküzdéséről van szó, hogy a városi központokat egymással, mielőbb közvetlen és elsőrangú vasutvonal kapcsolja össze.

Kétségtelen, hogy az áldozat, melyet e terv megkövetel, milliókra rug. Amde e milliók gyümölcsöző voltáról bizonyára könnyű meggyőznünk egy-

Annus.

Írta: Molnár Jenő.

I.

Édes Annus! Megint Budapesten vagyok s itt gubbasztok a legénylakáscsomon, amelynek ridegségéről oly sokat beszéltem magának, drága Annus. Egészen egyedül vagyok, ami különben nem új dolog, de most semmivel sem eserelemnél föl egyt a boldog magánosságot, mert zavartalanul gyönyörködhetem a maga szeméinek tüzében, szívhatóm hajánkat drága illatát s egészen elmerülhetek a nézésében. Mindentűt Annust látom: a kályhában izzó lángnyelvek ezt a nevet duruzsolják a fülemben, a tavaszt ábrázoló faliképről eltűnik a pirosruhás, szőke hajú leány és Annust varázsolják oda löktető szemeim, amint mellettem ül és kissé féloldalt felém hajítja a fejét.

Mintha egész eszterdő mult volna elazóta, hogy láttam. Istenem, pedig tegnap volt azaz, ha jól meggondolom, ma reggel. Csoda, hogy az időszámítás dolgában teljesen meg nem zavarodom. Mi minden történt velem és bennem egy nap óta...

Belebámulok a szaporán felelő lángnyelvekbe és hesevén, hágydsztan elgondolkozom. Rendbe szeretném hozni az emlékeimet, a be nyomássimat, de hiány meg, édes Annus, alig vagyok rá képes. Olyan az agyam, mint a

megbomlott óra. Odaszaladok az ablakhoz, hogy forró homlokomat lehűtsem. Oh, ha volna kéz, amely szelődén megpihenne rajta! Ha csak egy vigasztos szó esendőne meg ebben a nyomasztó esti hangulatban!

Ha kissé kuszák a soraim, bocsáss meg, egyetlen Annus. S engedje meg, hogy újra fölidézzem az alig mult, oly gyorsan elröppent nap emlékeit. Oly szívesen időzöm ennél a népnél, nem tudok megvárni tőle és talán könnyűitek magamon, a lelkesen valamit, ha leírom. Haszen maga olvas, Annus...

... Mikor a vonatról leszálltam és ott láttam a férjét, megdobbant a szívem. Ez nem éppen új érzés. Mindig megdobbant a szívem, mikor ezzel a derék emberrel találkozom. Van ebben valami az izgalomból, a titokzatosságból és valami — nyíltan kimondom — a félelemből is. De mindezt az érzésemet meggyöngyözteti, csaknem felszorítja az a mondhatatlan fájdalom, hogy ő foglalja el az én helyemet, ő hirtelre az én koronám. Estszürkület volt. Ő barátságosan felém tartott, mepszorította a kezemet és szívélyesen megölelt. Azt mondotta — jól emlékszem — nagyon örül, hogy a meghívásnak ily pontosan megfelelt. Számitott rám és reméli, jól fogok mulatni. Azzal kocsira ültek és vágattunk a sötét országúton. Nagyon keveset beszélhettem, s mit ennél tudok, hogy néha állásból csönd

dermesztette meg az elapadt társalgást. Rösteltem a dögöt s igyekeztem urrá lenni szórakozottságomon. Amíg az igyekvéshez szükséges energiát összegyűjtöttem, begördült a kocsni egy egymeletes ház udvarára.

S okatlanul ideges voltam. Élesen akartam figyelni, agyam minden idegszáját megfeszítettem és tompa zsebhadtságra estem. Amikor pedig maga, édes Annus, elém ment, azt hiszem, legalább is duplán láttam mi lent. Valamit hebeztam is, ugyebár? A tömör butorzatu szoba, a vasúti fény és ami még ennél is ragyogóbb volt: a maga szempéje egészen elkábított. Azt hiszem, percekig tartha ott ez a gondolat telen érzékeléségem. De mikor láttam a maga tiszta homlokán és arcán a szelidség és jószág d-rejét, azt a csudálatos finom árnyalatát a mosolyt, amely valamikor leányos glóriaként tündökölt, mesnyakodtam. Esméletem visszaért, kimért és udvarias voltam, a férjével szemben pedig figyelmes, nyjas és odadó.

A városánál, szerencsére, közömbös dolgokról beszélünk. Legalább úgy tetszik, hogy azokról. Pedig ha tudna, mit éreztem, amikor a férje a háztársáról beszélt... Ugy ültem ott, mint azit legragyább kinosától fosztottak meg. Értékesebb kegyetlen féltékenység győrt. Szerettem volna ehárítani, drága Annus, azokat a pillantásokat, amelyek az ő

mást s összegük sem tulságosan nagy ahhoz képest, hogy egy kb. 450 kilométeres fővonalat nyerne vele az ország. Ebből pedig legföljebb 50 kilométer volna új vonal, a többinek csak átalakítására volna szükség.

Vidéki városaink érdekéről lévén szó, aligha kerülhetjük el azt, hogy a főváros szempontjából károsnak deklarálják majd a gondolatot. Ezzel a főtevéssel szemben érveket keresni fölösleges. A vidék a maga szellemi és gazdasági értékeinek legjavát oly bőséggel, oly szinte tékozló áldozatkészséggel engedte át eddig a fővárosnak, hogy azzal megszerzett uralgó pozícióját meg nem ingathatja többé semmiféle vasuti terv. Legföljebb arra lehet alkalmas, hogy határokat szabjon korlátlan felsőbbségének tultengése elé, ezt azonban csak kívánatosnak tarthatjuk mindazok, a kik úgy érezzük, hogy ebben a hazában nem egy, hanem sok modern városi gópontra van szükségünk s akik a vidéki központoknak a perifériákon betöltött hivatását értékelni tudjuk.

E tekintetben vegyünk példát a német városokról, amelyek épp azért fejlődhetnek, mert pompás vasuti közlekedésük van.

Megcáfolt lemondás. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Egy esti lap azt írta, hogy Máriássy Tibor bárót, aki az iglói kerület Kossuth párti képviselőjelöltje volt, a legutóbbi választások alkalmából felszólították, hogy belügyminiszteri fogalmazói állásáról mondjon le és hogy ez a lemondás meg is történt. Ez a hír — mint a M. T. Iroda illetékes helyről értesül — valótlan. Máriássy báró fogalmazó nem ment nyugdíjba, hanem a pótválasztás befejezése után szolgálattételre újra jelentkezett és már be is osztották.

Kozma Andor jelöltsége. Liptószentmiklósról jelentik: Az itteni nemzeti munkapárt erős mozgalmat fejt ki Kozma Andor jelöltetése ér-

dekében. A felhívásban, amelyet a Liptószentmiklósi munkapárt adott ki, Kozma Andor mint *leendő kultuszminiszteri államtitkár szerepel.*

Románok harca — egymás ellen.

— Érdekes sajtóhangok. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 9

A román kérdés megoldására irányuló mozgalomra nézve a következőket írja a bukaresti *Serea*:

„Az utóbbi időben, de különösen *Ferenc Ferdinánd* trónörökös színajai látogatása óta, az osztrák-magyar diplomácia kereste az érintkezést a bukaresti illetékes körökkel a magyarok és románok között levő konfliktus kiegyenlítése érdekében. A bukaresti illetékes körök azonban nem felejtették el *Bánffy* és *Jesszenszky*, továbbá *Károly* király budapesti utja idejéből szomorú végű kísérletezéseket. Ez időtől fogva óvatosabbak és ezért most komoly garanciákat kértek a magyar kormány részéről. Ezen újabb kísérletezésnek volt eredménye, hogy a Mangra pálfordulását szimpátiával kísérték mindaddig, amíg meg nem történt Tisza gróf szerencsétlen beszéde, mely után újból osalódottan vonultak félre az illetékes tényezők. Mindezek dacára a bukaresti osztrák-magyar diplomácia nem adta föl a reményt, hogy megnyerhesse Románia hivatalos politikai tényezőinek rokonszenvét *Khuen-Héderváry* békeakciójának. Ez a magyarázata annak, hogy a magyar miniszterelnök még mindig erőlteti, hogy a románokkal tárgyalásokba kezdjen...“

Csak azt nem értjük mi, hogy mi köze van Románia hivatalos politikai tényezőinek — a mi belügyünkhöz?

A románokkal kötendő béke foglalkoztatja most az egész román nyelvű sajtót nálunk és Romániában. Az egyik vezető politikus, aki a románajkuak részéről közelebről sokat szerepelt, mint közvetítő, (talán *Mihu*?) a békét következő alapon képzei el:

A Hieronymi-féle 1895. évi miniszteri ren-

delet, mely a román nemzeti bizottságot feloszlatta, azonnal visszavonandó; ezután a román választási bizottság elnöke hívjon össze egy értekezletet, amelyen minden választókerület, melyben a választóknak legalább ötöde románajku (50-60 kerület), képviseltesse magát; ezen az értekezleten állapítsák meg a román nép politikai jogainak foglalatát, alapul véve a román nemzeti programot; ez az értekezlet alakítsa 10-12 tagból álló bizottságot, mely írásban terjesztse *Khuen-Héderváry* gróf elé a mi nemzeti követelményeinket s ezen az alapon a kormány tárgyalásba kezdhetne a bizottsággal, avagy ennek albizottságával.

Mikor az ősz *Metianu* érsek vette kezébe a román-magyar kiegyezés kérdését, azóta, de csak azóta rossz idők járnak a demagógokra. Az érsek lapja, a nagyszabeni *Telegraful Român* ime, így vág szét közöttük:

„A nemzet főnökei“, akik a választási harcban annyira ügyetleneknek bizonyultak, most egymás után foglalják el a kormányhídat és az ünnepélyes pillanatban kijelentik, hogy az összes nemzeti hatalom birtokában — rendelkeznek. De senki sem hallgat rájuk. A nyomdászokból, korrektorokból, diák-szerkesztőkből, főszerkesztőkből álló sajtó csapat forrong, de egyik sem akar semmit tudni az egyseges vezetésről. Mindenik jogot formál arra, hogy saját belátása szerint irányítsa a nemzeti politikát. Mindenik közülök megteszi magát a „nemzet vezéréül“, minden felhatalmazás nélkül és gonyolódnak, kiátkoznak, vádolnak és tiltakoznak — egyenesen a „nép szuverenitása“ nevében.

Ime, mennyire igazat ad a *Telegraful* is most Tiszának, aki kiméletlenül kikelt a demagógok ellen. Csak azt sajnáljuk, hogy a *Telegraful* eddig, ezekkel a nemzet vezéréivel, mindig egy követ fujt.

A nemzetiségi klub elnöke, *Mihályi Tivadar*, ma a bécsi magyarfaló „*Reichspost*“-ban — mint Bécsből táviratozzák — nyilatkozik a nemzetiségi magatartásáról és többek között ezeket mondja:

— A Tisza által hangoztatott követelés, hogy a nemzetiségi képviselők egy magyar

szeméből lövelltek maga felé. És a kedveskedő, becsőző szöveget, amelyekkel magát körülbizelgette, képes lettem volna... Nem, nem! Megfogadtam, hogy nem heveskedem.

Hogy vége volt a pazar lakomának, amelynek ize — fájdalom — keserűvé vált bennem, maga zongorához ült. Ugyanakkor a férje poharat emelt, hogy velem koccintson. Maga azt a dalt játszotta, amelyik akkor, régen nekem a legkedvesebb volt. Poharamhoz nyultam s nagy lendülettel ütöttem oda a férje poharához. Az enyém eltörtött... Maga összerozent és abahagyta a melódiát. Hogy összeszorult a szívem! A férjének jókedve támadt és előkereste hegedűjét. Láttam, hogy maga, drága Annus, unottan hallgatta és észrevettem, hogy azt a pillanatot lesi, amikor engem felszólíthat, hogy játszszam valamit.

Ne titkolja, édes Annus, azok a gyönyörű szép, mélytűző kék szemei megnedvesedtek, mikor nótára zendítettem. Sohasem hittem, hogy így tudok bánni a négy hurral és a nyitrettyűvel. Kicsi hija volt, hogy majdnem sirva fakadtam, mikor tekintetem a maga elégedett, hizásnak induló férjére esett, tehetetlen dühvé vált bennem az elérzékenykedés. Én is abahagytam a nótát. Aztán inni kezdünk. Hogy én miért nem kerestem a mámort, azt talán nem kell megmondanom; hogy a férje miért ivott kétszer annyit, mint én, ennek a megokolásával nem akarom megbántani; hogy maga, drága Annus, alig érintette ajkához a gyön-

gyöző italt, ezt megmagyaráznom se kerülne nagyobb fáradságra.

...Hányszor gondoltam el, hányszor színeztem ki azt a jelenetet, amikor mi ismét találkozunk... először azután, hogy egy hazug híresztelésre dacosan odanyujtotta a kezét annak az embernek, aki most a férje. Százszor, ezerszer is elképzelhettem volna, — a valóság képe mégis rácsáfolt volna. Azt hittem, bocsásson meg érte, bűnbánó arcot fogok látni. Azt hittem, közönyt alintelnél, vagy büszkéa kiegyenesedve hártja el a tolaakodó részvét hangtalan sajnálkozását is. Osalódtam. Édes Annus, maga azzal sebezte legvéresebbre a szívemet, hogy elégedettnek láttam. A derű egy pillanatra sem tűnt el arcáról, akkor sem, amikor a férje meglehetősen kínos dolgokat művelt erős mámorában. Maga a garázdalkodáson is mosolygott, ami nekem tilos volt, pedig még csak a vőlegénye sem voltam.

Annus, drága Annus, fel tudja-e fogni, mit jelent az én számomra a maga boldogsága?!

Volt alkalmunk, hogy négy szemközt beszélgessünk. Maga a hivatalom és a munkám iránt érdeklődött, majd az anyámról kérdészködött. Ha hallgatott volna, óh, mennyivel beszédesebbnek, drágábbnak tűnt volna föl a némaságra! Én rá akartam térni arra az egyetlen kérdésre, amely szüntelenül háborgatja a lelkeket. Maga mintha a szememből olvasta volna ki a szándékomat, hirtelen elébevágott. Nem

vádolhatom, nincs jogom hozzá, de kérdem, megérdemeltem-e? Olyan hitvány embernek tart-e, aki a részvétlenségre, a szivtelenségre rászolgáltam? Nem győződött-e meg a rólam terjesztett gonosz hírek valótlanágáról? Egy gyerekkori ostoba szerelem, amelynek tartóságáról hazug meséket koholtak, ennyire megzavarta magát a tisztánlátásban, a rólam táplált véleményében? Mert az a szerencsétlen leány üldözött vett, holtomig áldozata legyek egy éretlen föllobbanásnak?

Mindent meg akartam kérdezni, de maga makacsul kitért előle. Fejemből kiszállt a mámor és mikor hajnalban kihajtottam a vasuti állomáshoz, soha keeservebben józanul nem éreztem magamat.

Most itthon vagyok. Kerülő uton küldöm magának, drága Annus, ezt a levelet. Hogy miért, magam se tudom. Csak arra az egy kérdésre feleljen, miért akarta, hogy meglátogassam a családi fészket? Kegyetlenkedni akart-e, vagy megnyugtanni? Vagy talán?... Nem, nem irom le, ez tisztelatlenség volna. Hódolattal a maga elhagyott, boldogtalan

Gyurija.

II.

Édes Gyuri! Egy hét múlva Budapestre leszek. Délután négy és öt között várjon. A legutolsó kérdésre akarok felelni. Óh, milyen ostoba maga és milyen igazságtalan! Hiszen már asszony vagyok...
Annus.

pártba lépjenek, nem egyeztethető össze a románok faji érzelmeivel. Erről sohasem lehet szó. Mi sohasem nélkülözhetjük a mi nemzeti szervezetünket. Ennek a szervezetnek épségben tartása minden becsületes kormányynak éppen úgy, mint nekünk is, alkotmányos szűk ségesség, mert a kormány kizárólag a neki megfelelő ellenőrzési jog gyakorlása útján szerezhethet biztosítékot magának, hogy az egyszerű már elismert és törvényesen adott jogok változatlanul és állandóan fennmaradnak és hogy azok egészséges alapot fognak nyújtani a magyarországi nemzatiségek mindenkor akadálytalan fejlődése számára.

A primadonna szülői.

— Tomcsányi Rusi anyja a rendőrségen. —

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 9.

Az éjszaka a budapesti főkapitányság ügyeletes vezetője, Tepper Ignác rendőrkapitány elé egy alacsony, kövér, kopottasan öltözött asszonyt vezetett Fekete János rendőr. A hivatalos közeg az éltebb asszonyt lopással vádolta meg s a panaszos uasításából a nő letartóztatását kérte az ügyeletet tartó kapitánytól.

A hivatalos eljárás során azután szomorú részletek kerültek napvilágra. Megállapítást nyert, hogy a rendőrkézre jutott nő néhai Tomcsányi Rusi színésznő édesanyja, aki, mióta leánya oly tragikus módon halt meg évekkel ezelőtt, már több ízben került hasonló eset miatt összetűzésbe a büntető törvénykönyvvel.

A mai esete is lopással van összefüggésben. Éjnek idején egy Baross-téri szállodában meglopott egy fiatal embert, ki erre rendőrnek adta át az elzülött asszonyt.

Tomecz Ferenoné (így hívják az asszonyt) a rendőrkapitány előtt tagadta a vádat. Mivel azonban a motozás alkalmával megtalálták nála a fiatal ember óráját és láncát, a rendőrkapitány kénytelen volt tagadása dacára előzetes letartóztatásba helyezni az ajánlásokat szinlelő tolvaj nőt.

Tomecz német ma délelőtt Orz György rendőrkapitány felhozatta a cellából s újból részletesen kihallgatta a lopás körülményeinek megállapítása végett.

Tomecz német a rendőrkapitány kérdésére sirva monddta el, hogy a mióta leánya meghalt, mennyi esapáson, kálvárián, szégyenen ment keresztül nyomora miatt.

— Elhibeti kapitány ur, — monddta — hogy nagyon szégyenlém a helyzetemet, melynek azonban egyedül a dologtalan uram az oka. Az a dologkerülő ember közel 10—15 éve nem hozott pénzt haza s bár a legjobb egészséggel van megáldva, mégis undorodik a munkától. Eleinte nem törődtem a léhaságával, később azonban, hogy egyre fogyott a leányom megtakarított kis vagyontkája, azonkívül el-elmaradtak az ajándékokkal kedveskedő régi ismerőseink, egyre hajtogattam, küldöztem állászerzés után. Férjem ilyenkor azt monddta, hogy szégyeli magát s inkább a Dunába ugrik, semhogy ő, aki előtt pár évvel még gazdag urak békoltak és versenyeztek leánya kezéért, most ezekhez az ismerősökhöz forduljon széreny, koldus kis állásokért.

— Férjeim szavai — folytatta színészi gesztusok között Tomecz német — meggyőztek arról, hogy az adott helyzetben neki igaza van. Ily körülmények között nem volt más mit tennünk, mint várni alkalmas időre, hátha a sors valami javulást fog hozni helyzetünkbe.

— Miután a hosszú hónapok sem hozták meg a várva várt javulást, kénytelenek voltunk a Szövetség-utca 28. számú lakásunkat felmondani s a kültelekre kiköltözködni. Az uram, kit közben egyre küldözgettem irodai állás elnyerése céljából, egy szép napon eltűnt Budapestről s teljesen támasz nélkül, magamra hagyott.

— A mint a kapitány ur is tudja, — folytatta zokogva a szebb napokat látott asszony — eme kényserhelyzetemben lopni mentem. Mikor az első ballépésemért három hónapot leültem, már egyáltalában nem törődtem semmivel. Meg voltam bélyegezve s a detektívek „te” nek szólítottak, ha találkoztak velem az uton. Sőt egyik-másik kikérdezte miből, élek, hol lakom s nem nyomja-e ujjab bűn a lelkiismeretemet. A tulbuzgó detektívek sokszor olyankor is bevitték, amikor ártatlannak tudtam magamat.

Eddig tartott az egykor ünnepelelt primadonna anyjának, a leánya révén egykor szintén divatban levő asszonynak a vallomása, illetőleg életrajza. A lopást, melylyel vádolta a kapitány, természetesen itt is tagadta. Amikor felmutatták neki a nála megtalált értéktárgyakat, Tomecz német azt monddta, hogy ezeket a panaszos adta át neki megőrzés céljából, mert részeg volt s tartott attól, hogy elvesziti. Mivel a panaszos — csupa szanalomból — utólag tett kijelentésével megerősítette a tolvaj nő ügyesen kiesztelt állítását, a rendőrség a szerencsétlen asszonyt szabadonboesájtotta.

A spanyol harc.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 9.

Spanyolországban ma is nyugalom van. Ez a legújabb hír Spanyolországból, mely eléggé jellemzi a helyzetet és bizonyítja, mily mértékben és arányban tört meg a papi hatalom ott. Miután a san sebastiani vasárnap, mely elsőrangú kritikus napnak volt hirdelve, a Vatikánra nézve vereséggel végződött, miután kiderült, hogy a papoknak már nincs a népre olyan befolyás, mint eddig, ennél fogva a spanyol liberálisoknak már nem lesz nagy munkájuk, hogy a papok hatalmát kiszorítsák.

Most, miután az erőszak eszközei csütörtököt monddtak, megkísérik azt, hogy a papi propagandát folytassák. Amíg a pápa és közvetlen környezete mindent elkövet, hogy valahogy Alfonz királyt megnyerje és lehetőleg békésen elintézzék a konfliktust, addig a spanyolországi klerus szövetkezik a zavargó elemekkel és türelmetlenségében igen messzire megy. Ugy tünteti föl a dolgot, mintha az egész kulturharc arra irányulna, hogy a katolikusok ügyét veszélyeztessék. Pedig Spanyolországban, az egész világon, de még a Vatikánban is tudják, hogy a mozgalom nem a katolikusok ellen irányul, csak a papi hatalom ellen. A spanyol nép tulnyomó részben katolikus s ha tisztán vallása ellen irányulna a Canalejas-kormány minden cselekedete, akkor a spanyol nép támogatására nem számíthatna.

Ellenben a spanyol nép most már tisztán lát. Tudatára jutott annak, hogy vallásos maradhat anélkül is, hogy minden hatalmat és befolyást meghagyjon a papok kezében. Ezért van olyan sikere a Canalejas-kormányynak és ezért nem sikerült a san-sebastiani harcoknak hirdett vasárnap sem.

De azért folytatják a propagandát. Majd a közel jövő megmutatja, mire mennek vele.

A mai napon az alábbi tudósítások érkeztek:

San-Sebastian, augusztus 9. A navarrai, hiscayai, alavai és guypuzcai junkták elhatározták, hogy folytatják a propagandát junkták felállítására, hogy a katolicizmust egész Spanyolországban megvédhessék. Egy nagy bizottságot megválasztottak, amely nagy tüntetést fog szervezni a kormány ellen. A nyugalom tartós.

Valencia, augusztus 9. Az aviatikai meetinget elhalasztották. A községtanács elhatározta, hogy a meetingnek megszavazott szubvenciót a bilbiói sztrájkolóknak ajándékozza.

Madrid, augusztus 9. A Junkta katolikus egyesület elnöke Merry del Val államtitkártól a következő táviratot kapta:

A fájdalomnak és keserűségnek ebben az órájában különös meglepéssel vette tudomásul a pápa 6 Szentsége az Alava, Gipuzcoala, Navarra és Biskaya tartományok lakossága rendíthetetlen híének kifejezését. 6 Szentsége köszöni a gyermeki szeretet ezen hódolatát és apostoli áldását küldi.

Bécs, augusztus 9. A Frohsdorf-kastélyban tartózkodó Don Jaime spanyol trónkövetelő herceg fogadta a „Neue Freie Presse” egyik munkatársát és őt a következő nyilatkozat közzétételére hatalmazta fel:

Egyes lapok azt a hirt terjesztették, mások pedig ismételték, hogy Ferenc József császár 6 Felsége helyteleníti a spanyolországi eseményekkel szemben elfoglalt álláspontomat és neheztel viselkedésem miatt. Az ilyen híresztelések ellen a legnagyobb határozottsággal kell protestálnom. Semmiféle tudomásom sincs arról, hogy Ferenc József 6 Felsége eljárásomat, amely mindig korrekt és a legnagyobb mértékben tartózkodó volt, helytelenítene. Azt is hangsúlyozom, hogy a rokonsági kötelék épp úgy odafűz az osztrák uralkodóházhoz, mint a spanyol dinasztiahoz. Az én eljárásom mindig őszszhangban van az osztrák vendégszeretettel, melyet Frohsdorf kastélyban élvezek. Don Jaime, Bourbon hercege.

Madrid, augusztus 9. Vatikáni körökből még mindig olyan hírek érkeznek, hogy a konfliktus az utóbbi negyvennyolc óra alatt bekésebb irányba terelődött és valószínűleg elintézését nyer oly módon, hogy úgy Vico madridi pápai nuncius, mint Ojeda vatikáni spanyol nagykövet távoznak állásukból. Erősen tartja magát az a hír is, hogy a konfliktus befejezése után Merry del Val államtitkár visszalép állásából.

SPORT.

A vasárnapi football mérkőzés.

*

Az Aradi Posta- és Táviratvizsgálók Sportegyesülete által vasárnap rendezett mérkőzésről az aradi egyet a következők közlésére kért föl bennünket:

Az aradi posta és távirat tisztviselők sportegyesülete és a temesvári Atletikai Klub közt vasárnap délután háromnegyed részben lejátszott football mérkőzést Csaplovits Zoltán teljesen részrehajlatlanul vezetett. Aki Csaplovits Zoltánt ismeri, az tudni fogja, hogy az ő tulfinomalt sportérzéke kizárja még csak a feltételét is annak, hogy sport tekintetben részrehajló lehessen.

Csaplovits a mérkőzést önzetlenül, jóhiszeműen és sportszerűen vezetett. A temesvári csapat pályáról való kivonulásának valódi okát volna hivatalosan lepezni a temesvári közlemény, amelynek oka egyébként nem volt egyéb, minthogy a temesvári csapat indispozícióval küzdött.

A postások esapata biztosan uralta a helyzetet, amely kitérők abból is, hogy 7 : 1 kornerarány fölényhez jutott és gólarányát biztosan növelte volna az utolsó 8 perc — tehát nem 4, mint ahogy a temesvári tudósítás szól, — ha a temesváriak a pályát el nem hagytak volna. Annak előrebocsájtásával, hogy a magyar labdarúgó szövetség sza-

bályai értelmében a csapatnak a pályát a küzdelem lefűvése előtt elhagyni még abban az esetben sem szabad, ha a bíró igazságtalanul bíraskodik is, ismételtén ki kell jelentenünk, hogy Csaplovits Zoltán ur szabályszerűen és igazságosan bíraskodott és az aradi postások nem voltak darvák. A mérkőzés fűiren folyt mindaddig, míg a bíró egy temesvári játékos, azért mert egy jogos bírói intézkedésére a bíróval szemben magát gorombáskodásra ragadtatta — ki nem állított.

Ázontul a temesvári csapat egyik-másik tagjának a bírói intézkedés ellen állandóan kifogása volt. Így történt a mérkőzés befejezte előtt 8 perccel, hogy a temesvári kapu előtt tamultus támadt, amelyben úgy az aradi, mint a temesvári játékosok közül többen vettek részt. (Nem áll az, hogy az aradiak a temesvári kapust fekvő helyzetben megrugdalták volna, sem az, hogy a temesvári kapus a labdát a játéktérre rugta volna.) A temesvári kapus a labdán feküdt és a labdát tőle az aradiak szabályszerűen el akarták venni. A bíró látván a tamultust, lefűjta a játékot és a labdát szabályszerűen fel akarta dobni. A bírónak ez a pártatlan intézkedése nem tetszett a temesvári csapat egy játékosának, mondván: hogy a labda közel van a temesvári kapuhoz, azt könnyen lehet rugni.

Ázért buzdította tehát társait az elvonulásra, nehogy a postások az utolsó 8 percben nagyobb goalarányhoz jussanak.

Végül hosszabb nyilatkozatot küldött be hozzánk Csaplovits Zoltán is, aki a temesvári vádaskodást neveltségese valéllanságnak mondja.

A horvát országgyűlés feloszlata

— Új harcok előtt. —

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 9.

Zágrábból jelentik: Képviselői körökben elterjedt hírek szerint a horvát országgyűlés közvetlenül az egybegyűlés után el fogja határozni, hogy ő Fűségét 80 születésnapja alkalmából üdvözölni fogja. A szlovén horvátok vezetője, Neumann Károly dr., a bán meghívására ma Eszékről ideérkezett és a bánnal két óra hosszat tartó tanácskozást folytatott. Neumann dr. a tanácskozások során késznek nyilatkozott arra, hogy résztvegyen azon a politikai értekezleten, amelyet a bán a legközelebb össze fog hívni az egységes kormány párt megalakítása végett. A jogpárt parlamenti klubja megbizta négy tagját, hogy tárgyaljen a baladó-párttal az utóbbinak az egységes kormány pártba való belépése érdekében. A hivatalos lapnak valószínűleg holnap száma fogja közölni azt a királyi kéziratot, amely az országgyűlést e hó 17 ére hívja össze. Az országgyűlés megnyitáskor a bán megegyezést ismertetni fogja álláspontját, rámutatva az okokra, melyek az országgyűlés feloszlata szükségessé tették. Ezután a bán felolvastatja a feloszlató királyi kéziratot.

Budapestről jelentik: Ukelláiser horvát miniszteri tanácsos, a horvát miniszterium ezidő szerinti vezetője, aki tegnap megkapta Ischlben a horvát országos ülés feloszlataáról szóló királyi kéziratot, ma este érkezett Bécsen keresztül Budapestre. A királyi kéziratot azonnal tovább küldik Zágrábra a bánnak. Tomassics bán, a miniat megkapja a királyi kéziratot, azonnal értesíti Medakovits Bogdánt, a horvát országos ülés elnökét a feloszlataáról és kéri, hogy a feloszlató királyi kézirat kihirdetése céljából hívja össze az országos ülést. Ez az ülés előreláthatólag még ezen a héten szombaton, vagy pedig a jövő héten kedden fog megtörténni. A bán az új párt alakítására vonatkozó tárgyalásokat a feloszlata után nyomban megkezdte. Az eljárás teljesen olyan lesz, amilyent Khuenék követtek a munkapárt alakításakor. Amint a tárgyalások befejezet nyernek, azonnal összehívják az új országos ülést és círendelik a választásokat. Ezekon a választásokon lép életbe az új választási törvény, amely szerint most Horvátországban mintegy tízszerezett választó lesz, mint volt eddig. Az új törvény végrehajta még nincs is befejezve, nevezese ezen a választók névjegyzékei még nem készek, s ezért a választások csak késő ősszel lesznek. Horvátországban már is nagyban folynak a választási hadjáratra az előkészületek.

tásokon lép életbe az új választási törvény, amely szerint most Horvátországban mintegy tízszerezett választó lesz, mint volt eddig. Az új törvény végrehajta még nincs is befejezve, nevezese ezen a választók névjegyzékei még nem készek, s ezért a választások csak késő ősszel lesznek. Horvátországban már is nagyban folynak a választási hadjáratra az előkészületek.

Tolvaj egy aradi papirkereskedésben.

— Kifosztott kézipénztár. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 9.

Ügyesen keresztűlvitt lopási eset foglalkoztatja most az aradi rendőrséget. Mára virradóra egy élelmes tolvaj, aki a nyomok szerint ismerős lehetett a viszonyokkal, egy nagy forgalmu üzletből a rézpénz kivételével a házipénztár egész tartalmát ellopta. A rendőrség azonnal megindította a nyomozást és már a tolvaj nyomában is van.

Az esetről tudósításunk a következő:

Ma reggel 7 órakor, mikor a Bloch H. és fia Andrassy-téri papirkereskedő cég alkalmazottai az üzletbe mentek, csodálkozva vették észre, hogy a bejárat feletti szelelőablak tárva nyitva áll, s olyan nyomotat is láttak, miatha valaki az ablakon kimászott volna. Miker pedig az ajtót kinyitották, gyanujuk még jobban megerősödött. Az üzletben egy létrát találtak a szelelőablakhoz támasztva.

Miután valószínűnek látszott, hogy az üzletben tolvaj jár, először is a kézipénztárt vizsgálták meg. A pénztárból a rézpénzen és egy kis bádogdobozban levő aranyon kívül minden pénz, százhetven és egycéhány korona hiányzott. A tolvaj, a i gyűfákat gyűjtogatót, hogy a pénzt megtalálja, úgy látszik izgatottságában ott felejtette az aranyokat, vagy nem is ismerte a bádogdoboz tartalma. Az üzletből a kézipénztárból elvitt összegon kívül semmi se hiányzott.

A meglopot kereskedő azonnal jelentést tett az esetről a rendőrségen, ahol a nyomozást rögtön megindították. Valószínűnek látszik, hogy a tolvaj még este belopódzott az üzletbe és magára zárta az ajtót. Este a sötétség leple alatt az udvari ajtón át lopózkodott be a raktárba, amelynek sarkaiban és apró benyilójában könnyen elrejtőzhetett. A tolvajlás elkövetése után pedig reggel felé távozott, mikor a szomszédok kávéház terraszáról már elment a közönség. A kézipénztár csak gyenge zárral volt bezárva, amit a tolvaj kis erőfeszítéssel feltörhetett.

A rendőri nyomozásnak eddig az az eredménye, hogy a tolvajlás a szomszéd fűszerüzlet egy elbocsátott tanonca követte el, aki az utóbbi időben teljesen elzűllött.

Érdekes, hogy a kézipénztár melletti íróasztal fiókjában több mint ezer korona készpénz volt. Ezt azonban a tolvaj úgy látta, hogy nem tudta.

VIDÉK.

Zászlószentelés Lippán. E hó 20 án a lippai dalkör zászlószentelési ünnepélyt rendez, melyen több, mint 24 dalegylet fog résztvenni. Lesz dalverseny is; a vendégeket nagy ünneppel fogadják.

A mária-radnai magyar dalár egyesület e hó 8 án közgyűlést tartott, ahol több ügyet intéztek el. Az üresedésben volt elnöki állásra egyhangulag Németh Dezsőt választották meg.

Automobil-kéjutazás — vérengzéssel.

— Megtámadott amerikai társaság. —

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 9.

Rendkívül izgalmas kalandja volt a minap egy amerikai automobilozó társaságnak a csehországi Viaschim község határában. A környékbeli parasztok megtámadtak egy amerikai automobilozó társaságot, amelyet a felizgatott publikum dühétől csak egy mezejent csendőr tudott megmenteni. A legérdekeesebb a dologban az, hogy a prágai hatóságok eddig állítólag semmit se tudnak a dologról, pedig az amerikaiak a parasztok ellen állítólag feljelentést tettek.

A kalandról szóló híradás a következő:

Sulzer Harry és a felesége, továbbá Miller M. E. és neje chikagói magánzók, akik automobilon utazzák be Európát, kellemetlen és veszélyes uti kalandon estek át Csehországban. Wienből Drezdába igyekeztek, amikor mint egy öt kilométernyire Wiaschinetól Sulzer, aki az autót vezette, egy nehéz társzekeret látott az utca előttük. A kocsi az ut közepin haladt, úgy hogy nem lehetett kitérni. Sulzer rögtön mérsékelte a menetsebességet és szakadatlanul tüköit, azonban a kocsi csak ment a maga útján előre. Végül egy kissé elkanyarodott, de egy pillanat múlva, éppen amikor az automobil odaérkezett, ismét visszatért az ut közepére, aminek következtében nagy összefűködés keletkezett. A kocsi és a mellette ülő gyerek kiestek a kocsiból és súlyosan megsebesültek, a kocsi pedig darabokra tört. Az autórögtön megállott és az utasok a sebesültek segítségére siettek. A következmények azonban azt mutatták, hogy jobb lett volna nekik nem megállni és tovább folytatni az utat.

Rövid idő alatt nagy tömeg paraszt verődött össze az autórögtön, nem valami barátságos hangulatban. Haragjukat még fokozta a német zászló, amely az amerikai lobogóval együtt a kocsi elején lengett. Az utasokat németeknek nézték, akiket Csehországban nem valami nagyon imádnak. A tömeg fenyegető magatartást mutatott, dacára Sulzer magyarázatának, hogy ők nem okai a balesetnek és hogy ők amerikaiak, nem pedig németek. A parasztok nem hallgattak rájuk és köveikkel kezdtek dobálózni. Az utasok belátták, hogy életüket kockáztatják, ha tovább maradnak Sulzer és Miller tehát előrántották revolvereiket, hogy utat csináljanak az autónak. Ebben a pillanatban újabb középör érte az utasokat. Az egyik kö fején találta Sulzernét, aki eszméletét elvesztette. Miller is súlyosan megsérült, az autór szűfűgője és egyéb részei pedig eltörtek.

A kétségbeejtő helyzetben az utasok többször rástörték revolverüket a tömegre, ez azonban nem ijedt meg, közelebb jött és valószínűleg ökölharc keletkezett, amelyben az amerikaiak igen szorongató helyzetbe kerültek. Végre egy csendőr megmentette meg a társaságot, az izgatott tömeget feloszlata.

A társaságot a csendőr eleinte fel akarta tartóztatni és a bécsi rendőrséggel való érintkezésig ott akarta tartani. De miután Sulzer igazolta magát és ezer korona óvadékot tett le, szabadon bocsátották, annál is inkább, mert Sulzerné állapota gyors orvosi segítséget követelt.

Sulzer egyébiránt nagyon méltatlankodik az őt és társaságát ért kellemetlenségek miatt. Ki is jelentette, hogy törvényes elégtételt fog venni magának. Sőt a kellő lépéseket az irány-

ban már meg is tette. Ezenkívül az amerikai újságok révén óva inti az automobilistákat, hogy Csehországba utazzanak. S ha mégis utaznak, úgy minden körülmények között a fő utronalakat használják, mert a parasztiok a műveletlen vidékeken nagy ellenszenvvel viseltetnek a külföldi automobilistákkal szemben.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Az Aradi Hitelbank tőkét emel.

— Megsemmisített közgyűlési határozat. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 9.

Szántó Izidor bankja, az Aradi Hitelbank és Takarékpénztár részvénytársaság csak nem tud zöld ágra vergődni. A sok viszontagságon átment pénzügyi manipulációk után a részvényeket száz koronáról tízre bélyegzette és így akart boldogulni. Ez azonban nem nagyon sikerült. Tízezer koronával még egy jóvalvaló szövetkezet sem tud dolgozni, nemhogy egy hangzatos című „nagy” pénzügyi intézet. Az intézet vezetősége ezt csakhamar be is látta és elhatározta, hogy az alaptőkét a régi alaptőke: a százezer korona felére emelik fel, de ezt a tőkét tényleg be is fizetik. A közgyűlésnek ezt a határozatát azonban az aradi törvényszék nem hagyta jóvá, mert a közgyűlés a határozat meghozatalánál nem vette figyelembe sem a kereskedelmi törvény rendelkezéseit, sem az alapszabályok intézkedéseit. A törvényszék határozata folytán új közgyűlést kell az igazgatóságnak tartani és az alaptőkét a törvény rendelkezéseinek figyelembevételével fogja csak felemelhetni.

Az Aradi Hitelbank tőkefelemelési ügyét a következőkben ismertetjük:

Ez év július 17-én az Aradi Hitelbank és Takarékpénztár részvénytársaság rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy tízezer koronából álló alaptőkét ezer darab, egyenként negyven korona névértékű részvény kibocsátásával 50000 koronára emeli fel. A közgyűlés ezen határozatát az igazgatóság szabályszerűen feltesztelte a törvényszékhez, amely tegnap tartott ülésében Heller Mór dr. törvényszéki bír eldöntése után a közgyűlés határozatát megsemmisítette.

A törvényszék határozatát igen érdekesen indolja. A közgyűlés törvényellenesen járt el, midőn úgy döntött, hogy az újonnan kibocsátott részvények névértéke negyven koronáig. Miután a régi részvények névértéke lebélyegzés után csak tíz korona, az újak pedig negyven, a kereskedelmi törvény pedig kifejezetten kimondja, hogy a részvénytársaság alaptőkéje meghatározott számú egyet névértékű részvényekből kell hogy álljon, közgyűlési határozatot meg kellett semmizni.

§ betörő jogász. Emlékeztet, hogy Aradon élék Székely József jogászt, aki Kolozsvártiz betörést követett el. A kolozsvári vizsgáló elrendelte Székely elmebeli állapotának megfigyelését. Székelynek az apja fenntart magának azt a jogot, hogy ellenőrzéskéntől Lechner Károly dr. egyetemi tanár nevezzék meg. A professzor az eddigi megfigyelések eredményét a következőkben ezegte: A dolog csakugyan nagyon érdekes, de sokkal komplikáltabb, semhogy eddigi vizsgálódásunk alapján a beszámíthatóság kését, illetőleg pozitív választ tudnunk adni. Azvizsgálókat eredménye a dolog természeténél fogva annál megbízhatóbb, mennél gazdagabb áll a kongluzió rendelkezésére. Ehhez pedő kell. Eddig kétszer vizsgáltuk

meg Székelyt és a vizsgálatok egyike sem volt részletes. Nem kérdeztük ki még részletesen, nem tartottunk testi vizsgálatot. Csak a psybeje szempontjából intéztünk hozzá általános kérdéseket. A részletes vizsgálatok rendkívül fárasztóak és épen a beteg érdekében ajánlatos, hogy ne következzenek sűrű időközökben egymásután. Ha valami zavaró momentum közbe nem jön, azt hiszem, hogy augusztus végére benyújthatom az orvosi szakvéleményeket. A két általános vizsgálatom alapján azonban impresszióm már van. Valószínűnek tartom, hogy a vizsgálatok eredménye a Székely abnormitását fogja jelenteni.

Drága szerelem.

— Egy aradi ügyvédjelölt kalandja Párisban. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 9.

A világ legelső városa, amely felé annyi ábrándozó sóhaj, annyi hévvel teli vágyakozás száll, közletről nézve nem olyan szép, mint aminőnek az ember gondolja. A fény, pompa és ragyogás mellett talán egyetlen nagy városban sem rakódott le annyi szenny, piszok és salak, mint a glorioz Párisban. Főleg a szerelem világa az, ahonnan az idealizmus teljesen kipusztult, hogy helyet adjon az üzleti szellemnek. A grizette-diák törtérik hova-tovább a mesék világába sorozódnak és a szerény padlásszobácskákból, ahol eddig párososan élveztek a fiatalok a bőséget és a nélkülözést (az utóbbit rendszerint gyakrabban) kirepülnek a kis varroneszek és a masamódiányok, úgy okoskodva, hogy a pár perces tétaték, amelyek nem padlásszobácskában játszódnak le, sokkal jobban jövedelmeznek a huzamos együttlétnél.

Sokat tudna ezekről a dolgokról mesélni L. dr. aradi ügyvédjelölt, aki fél évi kinttartózkodás után a napokban tért vissza Aradra. Az ügyvédjelölt a regényekből ismeretes leírások után szintén kedvet kapott a páros életre. Az okok között, amelyek Párisba vitték, bizonyára nem ez volt az utolsó. De hogy egyedül ebből az okból soha többé fel nem fogja keresni a francia fővárost, az is bizonyos. Legalább, akik az alábbi kalandot elolvassák, határozottan meggyőződnek róla, annyira, mint amennyire a kalandvagyó ügyvédjelölt meg van győződve a dolgról.

— Egy hónapja voltam már kint, — mesélte L. dr. — és képzeltetek, hogy minden mennyire tetszett. Egy hónap alatt Párisnak csak jó oldalával ismerkedtem meg. A színházak és orfeumok bebarangolása között aztán felmerült az az ötlet agyamban, milyen jó volna a hátralevő időre egy kis nővel berendezkedni. A fiatal Dumas és a többiek olyan csábító színekkel rajzolják le regényeikben ezeket a dolgokat, hogy már előre elfogott az öröm, ha arra a kis grizette gondoltam, akivel ezt a néhány hónapot el fogom tölteni.

— Rendben van, — felelte Paul Brunetiere, akit ez irányban megkértem. — Tudod milyen éjjeli bogár vagyok. Majd este elmegyünk és körülnézünk. Kapsz egy kedves, egyszerű kis leányt, akivel aztán nyugodtan turbékolhattok négy-öt hónapon át.

Ugy is történt. Este elmentünk együtt a Monico kávéházba, ahol nagy számmal tanyáznak olyan kokottok, akik illuziókeltés végett hajlandók négy-öt hónapra grizettekké átalakulni. Egy ilyen nővel ismertetett meg Brunetiere barátom. A nő csinos, kedves és egyszerű volt. De mennyire egyszerű. Ugy látszik már a kokott pálya se olyan jó mint régebben volt. A kis nő kabátban, feltett kalappal ült egy sarokban és bármennyire kértem, nem vetette le a felöltőjét. Később kiderült, mi volt az oka ennek. Toutou-nak nem volt inge. Azaz volt egy neki, de azt

éppen mosásba adta. Ilyen körülmények között aztán Toutou gyorsan beleegyezett, hogy egy pár hónapra megossza velem az életet. Megegyeztünk, hogy másnap elmegyünk együtt lakást keresni és berendezzük a fészket.

Igy is történt. Másnap délután utnak eredtünk és a Quartier Latin-ben találtunk is egy szép kis szobát. Miután akkor még nem beszéltem egész folyékonyan franciául, Toutou közvetítette az üzletet.

— Tartsuk meg ezt a kis szobát. Olyan kedves, barátságos. És mindössze hetven frank egy hónapra.

Az összeg hallatára nem vághattam valami barátságos arcot mert Toutou hizelegve simogatott meg.

— Loulou (a kokottok minden kedvesüket Loulounak hívják) tartsuk meg a szobát. Majd meglátod milyen jól fogod érezni magad.

Nem volt mit tennem, engedtem. De boszusan konstatáltam, hogy a francia írók a szobaárakat gondosan eltitkolják és hogy a páros élet nem ígérkezik olcsónak. Kifizettem a szobát, aztán elmentünk és felruháztam Toutout. Végre is ha az ember szeretőt tart, nem engedheti ing nélkül sétálni. A felruházás negyven frankba került, de Toutou egy kapumélyedés alatt olyat csókolt belém, hogy hajlandó lettem volna hat tuat inget összevásárolni neki. Szerencsémre Toutou nem volt gondolatolvasó. De kedves volt, édes volt és azzal távozott, hogy most haza megy, feldiszíti a szobát, estére menjek el érte és holnap majd odaköltözöm én is.

Este nyolckor a legédesebb várakozással eltelve kopogtattam be Toutouhoz. Az ajtó zárva volt, de tisztán hallottam, hogy odabent vannak. Toutou nevetése és egy mély férfihang suttogása hallatszott ki. Tisztán állott előttem a helyzet. Elfutott a méreg és dörömbölni kezdtem. Semmi válasz. Még hangosabban kezdtem lármázni és a botommal ütöttem az ajtót. Végre előkerült a szoba-asszony. Dühösen kérdőre vontam.

— Ne lármázzon — mondta Madame Dufourt. — Menjen a dolgára, ha jót akar, mert rendőrt hívok. Ez a szoba Toutoué. Azt hoz ide, aki neki jól esik.

A lármára a szomszédok összeszaladtak és természetesen Madame Dufournak adtak igazat. Nem tudtam mit csináljak dühömben. A botrány elkerülése végett végre is távoznom kellett.

Este aztán, mikor egy kissé lecsillapodtam, elmentem a Monicoba. Ott ült a szokott helyén Toutou, ezuttal kabát nélkül. Könnyű volt neki. Az én bluzomban pompázott. Artatlan arccal nézett egy képes újságot, mikor odaléptem az asztalhoz.

— Toutou, — szólottam hozzá — micsoda dolog ez. Ki volt nálad ma délután?

A kis nő közömbösen nézett fel az újságból.

— Nem ismerem Önt uram? Hozzám tetszett szólni?

Elfogott a méreg.

— Toutou ne bolondozz! Nagyon jól ismeresz! Vagy talán ezt a bluzt se tőlem kaptad?

Toutou haragosan kelt fel.

— Kikérem magamnak ezt a hangot. Én önt nem ismerem és itt sérteget. Ha nem hagy békén, szólok a tulajdonosnak.

Erre a vakmerőségre aztán elhagyott a türelem. Fogtam magam és hatalmasat vágtam az asztalra. A poharak csörömpölve hullottak szét és mindenki felénk fordult. De én nem törődtem vele. Alaposan leszidtam a nőt. Kiöntöttem minden mérgemet, keserűségemet. A nő felugrott az asztaltól és elkezdett szaladni. Én utána. Nagy botrány támadt és ha a pincérek közbe nem lépnek, meg is verem Toutout. Igy még én jártam rosszul, mert a lármára rendőr jött, aki felírta a nevet. Néhány nap múlva botrányt okozó csendháborításért elítéltek harminc frankra.

Igy Toutou nekem 150 frankba került. Husz frankért mindenki megkaphatta Párisban.

Később megtudtam, hogy Toutou barátja a kedves, előzékeny ismerősöm, Paul Brunetiere volt, aki engem a ravasz kokottal összehozott. Az ember nem lehet elég óvatos Párisban.

A halottrabló rendőrkapitány

(Főtárgyalás a nagyikindai törvényszéken.)

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 9.

A nagyikindai törvényszék ma kezdte meg a halottrabló rendőrkapitány, Vlachovits János bűnperének tárgyalását. Vlachovits — mint azt néhány hónapja megirtuk — még évekkal ezelőtt kirabolta Joanovits István udvari tanácsost, Danyerszky Lázárnak, aácskai milliomosnak vejét. Joanovits átutazóban volt Nagyikindán, amikor hirtelen szélütés érte és meghalt. A rendőrkapitány a hivatalos vizsgálat alkalmával, mikor néhány percre egyedül maradt a halottal, kinyitotta bőröndjeit és értékpapirjait kilopta belőlük. Vlachovits óvatos volt és hosszú ideig nem merfe a száz-ezer korona értékű papirokat áruba boosájtani. Csak ez év tavaszán kísérelte ezt meg, miután megismerkedett egy Joanovits nevű pénzügy-nökkel, aki távoli rokona az elhunyt udvari tanácsosnak. Az ügynök segítségével akart tulajadni a papirokon.

A nagy raffineriával elkészített terv azonban nem sikerült és a rendőrkapitányon rajtaütöttek.

A mai tárgyaláson, amely nagy érdeklődés között folyt le, a rendőrkapitány konokul tagadott. A tanuvallomások azonban rendkívül súlyosak és kompromittálók Vlachovitsra. A tárgyalás valószínűleg több napot vesz igénybe.

Az első napról tudósításunk itt következik:

(A vádlott vallomása.)

Miután az elnök a tárgyalást megnyitotta, felszólítja a vádlottat, hogy részletes vallomást tegyen. Vlachovits, aki szürke zakkóban, sápadtan áll a bíróság előtt, a következőket mondotta:

— Mindenekelőtt ki kell jelentenem, hogy én semmiféle értékeket nem vettem magamhoz és senkit azok értékesítésével meg nem bíztam. Ugy történt a dolog, hogy épen az utcán sétáltam, mikor nagy tömeg verődött össze az előtt a ház előtt, hol az udvari tanácsos lakott. Mikor meghallattam a hirtelen halálesetet, bementem aháza és mintrendőrtisztviselő érdeklődtem a dolog iránt. A halott az ebéd-lőben feküdt, körülötte sok holmi szerteszejjel. Joanovichné, akit a haláleset nagyon megrendített, megkért, hogy tegyem meg a szükséges intézkedéseket, értesítem a hozzátartozókat a katasztrófáról stb. Kijelentettem, hogy rendelkezésre állok és ezzel elmentem hivatalomba. Délután háromkor ismét ellátogattam hozzájuk, akkor már nagyban folyt a pakkolás.

Elnök: Látott ön a holmik között egy nagy sárga bőröndöt?

Vádlott: Többet is, de hogy sárga volt-e, arra pontosan nem emlékszem. (Ezután nagy bőbeszédűséggel folytatja, mindenről beszél, csak a halott kifosztásáról nem.)

Elnök (felbeszakítja): Van-e tudomása önnek arról, hogy Joanovich értékpapírok értékesítése végett akart Budapestre utazni?

Vádlott: Nincs tudomásom róla. Csak annyit tudok, hogy az elhunyt leánya, Zsófia, a haláleset után két héttel jelentette nekem, hogy értékpapírok eltűntek. Ekkor felírtam két sors-

jegy számát. Ebből kovácsolnak most bűnjelet ellenem.

Elnök: Fentartja-e azon állítását, hogy ártatlan?

Vádlott: Igen.

(A tanúk.)

Ezután a tanukihallgatások következnek. Az első és legfontosabb tanu, Joanovits István ügyörök részletesen elmondja a rendőrkapitány-nal való összeköttetésének történetét és súlyos vádakot emel ellene.

— Néhány évvel az udvari tanácsos halála után — kezdi a tanu — magához hivatott a kapitány és megkérdezte, hol lehet értékpapírokat értékesíteni.

Elnök: Mit mondott, kinek a tulajdonában vannak a papírok?

Tanu: Azt mondotta, hogy Veszekovits Vesza nevű rokora örökölte azokat az udvari tanácsostól és hogy őt bízták meg az értékesítéssel. A kapitány viszont engem akart az üzlettel megbízni. Azt ajánlottam neki, hogy a kikindai papírokat Kikindán, a szegedieket Szegeden értékesítse, de azt felelte, hogy jobb szeretné, ha valamennyit Budapesten értékesítenék. Megállapodtunk végül, hogy Vlachovitsal Budapestre utazunk. Ez meg is történt. Mikor megérkeztünk, felkerestük Varga Márton pénzügynököt, aki régi ismerősöm. Varga lebeszélte arról, hogy Kövárnál, vagy a Hecht bankházban értékesítsük a papírokat és ajánlkozott, hogy ő fog eljárni az ügyben és jó köcsönt fog kieszközölni. Átadtam neki hét nagyikindai részvényt és tényleg hozott is pár száz koronát. Ezzel aztán hazautaztunk. Rövid idő múlva hozzám jött a kapitány és felszólított, hogy most már szerezzek nagyobb köcsönt a papírosokra. Ismét felutaztam és elmentem Vargához. A pénzügynök mintha gyanakodott volna. Előbb megkérdezte, ki a részvény, aztán érdeklődött Szegeden, hogy jók-e a papírok. Mikor megjött a válasz, táviratozott nekem, mire Vlachovitsal felutaztunk Budapestre. Május 25 én a Miramare kávéházban a pénzügynököt megismertettem a rendőrkapitánynyal. Megállapodtunk, hogy Varga a részvényekre a valódi értéknek megfelelő kölcsönt fog felvenni. Ebéd után Vlachovits két darab Joanovits Danica névre kiállított Szeged—Csongrádi részvényt adott át Vargának, hogy azokat elzalogosítsa. Az értékpapírokat a pénzügynök még aznap elzalogosította a Pesti Hazai Takarékpénztárnál 8000 koronára. Átadtam a pénzt Vlachovitsnak és 400 koronát kaptam tőle provizióképen. Junius hetedikén újból felkeresett a kapitány és átadott egy csomó értékpapírt. Felutaztam Pestre és megmondtam Vargának, hogy ezeket a Kereskedelmi Részvénytársaságnál helyezze el. Fel is mentünk a takarékpénztárba. Én a folyosón várakoztam. Rövid idő múlva kijött Varga és ezt mondta:

— Nem érnek rá. Délután kettőre rendelték vissza. Mehetünk!

Mikor délután megjelentünk, negyed óra múlva ezzel jött ki az igazgató szobájából.

— Baj van. Az államrendőrség, minthogy a papírok lopásból származnak, eltiltotta a bankot a papírok kiadásától.

Engem szörnyen meglepett a dolog. Éjjel tizenegykor vonatra ültem és másnap korán reggel felkerestem a kapitányt hivatalában, akinek elmondtam a dolgot. Vlachovits kétségbeesve vette tudomásul a dolgot.

Elnök (a vádlotthoz): Hallotta mit mondott a tanu?

Vádlott: Hallottam. Az első szótól az utolsóig valótlán. Én tényleg voltam Budapes-

ten, de nem értékpapírok eladása miatt. Joanovitsal semmi megbeszélésem nem volt. Mint földimet szólítottam meg, amint egy kirakat előtt állott. Ha mást mond, akkor hazudik.

A védő a tanut kereszkérdések közé akarja szorítani, de az elnök ezt megakadályozza. A bíróság a tanu esküre bocsátása kérdésében később fog határozni.

A következő tanu Schön Jeremiás, a budapesti rendőrség detektívje, aki azt vallja, hogy Kajtár dr. nagyikindai rendőrfőkapitány táviratozott Boda főkapitánynak és detektíveket kért tőle.

— Első feltevésem az volt, — mondja a tanu — hogy Joanovits a tettes. Kimentünk hozzá. Először megijedt, később azonban elmondotta, hogy Vlachovitstól kapta a papírokat. Az ő vallemása alapján azonnal felkerestük a rendőrkapitányt. Mikor meglátott, elsápadt, később azonban beismerte, hogy ő adta át a papírokat értékesítés végett. Mikor megkérdeztem tőle, hol szerezte őket, ennyit mondott:

— Lovagiasságom és becsületem tiltja, hogy megmondjam kitől kaptam a papírokat.

Elnök (vádlotthoz): Tallotta, mit mondott a tanu?

Vádlott: Igen.

Elnök: Igaz, hogy beismerte a részvények eladását?

Vádlott: Nem igaz.

Elnök (tanuhoz): Nem használt ön erőszakot, hogy a kapitányt vallomásra bírja?

Tanu: Kérem nagyságos uram, ez a feltevés súlyosan sértő. A budapesti rendőrség nem dolgozik erőszakos eszközökkel. Vlachovits önként tette vallomását.

A bíróság a tanut megeskoti. Elnök a tárgyalást félbeszakította.

VÁROS ÉS MEGYE.

A város félmillió kölcsöne. A pénzügyi bizottság a külvárosok csatornázására felvendő 540.000 koronás kölcsön ügyében megegyezzen felszólítja az aradi pénzügyintézeteket folyószámla hitel nyújtására. A polgármester tehát jóból érintkezésbe lépett az aradi pénzügyintézetekkel, amelyek azonban azt ajánlották, hogy város fogadja el a fővárosi pénzügyintézetek ajánlatát, mert annál kedvezőbbre úgy sem száíthat. Ennek következtében a városi tanács mai üléséből kifolyólag javasolni fogja a közgyűlésnek a fővárosi pénzügyintézetek javátának elfogadását.

Kil. koltatások az aradi munkátelepen? A ségai munkástelepen serényen folyik a munka. Eddig nyolc család költözött telepre, habár a házak még nem készültek teljesen. A rendőrség emiatt ki akarja lakolni a félig elkészült házakból a szegény réteg családokat. A telep lakói e rendelkezés ellen a közgyűléshez fordulnak a következő kérelemmel:

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! Alulírottak mint a ségai új telep teleplajdonosai azon kérelemmel járulunk a Tisztos Közgyűlés elé, hogy telkünkön ideiglenesen épített lakásokban a lakhatást engedélyt kégyeskedjék. Mi valamennyien teljes eregény embersek vagyunk, akik nehéz és fárós munka után csak nélkülözés mellett unok eleget tenni a várossal szemben, hogy telek egy harmadrészét lefizessük. Hogy ehöz életviszonyok mellett megélhetésünkémileg biztosítsuk, vályogból vert falból, ből ideiglenes lakást építettünk, mely netüzveszélyes. Az egészségre sem káros, meráraz. Tudjuk valamennyien, hogy ezen lakszerszódésunk értelmében állandó nem lehettem éven belől tartozunk rendes lakóházatani. Mi utolsó fillereinket öltük ezen ideiglenes építkezésbe,

hogy a vállalt kötelezettségnek mielőbb a könyvebben eleget tehesünk. Hisszük, hogy a kérges kezű szegény törekvő munkások kérelmét meghallgatja s az ideiglenes lakásokban 1911. év május 1 ig a lakhatást megengedi. Esdve kérjük, ne tegyenek földönfutókká bennünket. Mély tisztelettel a ségai munkástelepek.

IRODALOM ES MŰVÉSZET.

* A vásárhelyi szigorú kritikus. Megirtuk azt, hogy Hódmezővásárhelyen, ahol most az aradi színtársulat tagjai nyelik a jó alföldi port, rettenesen elbukott a szegény Luxemburg grófja. A közönség nem rajongott érte, a „Vásárhelyi Reggeli Ujság” (Friss Ujság — telefonszám 27.) kritikusa pedig egyenesen a pokolba küldte azt a boldogtalan Lehar Ferencet, aki egy gyöngye pillanatában elhatározta, hogy megajándékozza a világot Luxemburg grófjával. Vekerdy Géza uram, a nevezett krajoáros közvélemény haragos kritikusa most szigorú szavakkal reflektál azokra a kommentárookra, amelyekkel az ő kritikáját kísérték szerte az országban, no meg Vásárhelyen. Nemzetes Vekerdy Géza ilyeneket karcol a Vásárhelyi Reggeli Frissben:

„Érdekes, hogy a direktor is megharagudott a „Luxemburg grófja” miatt és ő is kritizálja a kritikát. Igaz, hogy nem lapban, de így is elég érdekes a dolog. Szinigazgató, mint a kritikák kritikusa! Sőt még érdekesebb dolog is történt ezekenél. Szendrey kapott állítólag egy levelet, egy Gonda László nevű pénztárnoktól Aradról és megengedte, hogy az a magánlevél, melyben a vásárhelyi újságíró „falusi sajtónak”, a hódmezővásárhelyi közönség „balkáninak” van aposztrofálva, nyilvánosságra kerüljön. Holott arról a vásárhelyi sajtóról van szó, amelytől a társulat sok szívességet kapott és arról a vásárhelyi közönségről, amely esténként zúfolásig szokta megtölteni a színházat. Hát ez a közönség bizonyára nem fogja elfeledni, hogy a „Balkánra” küldik. Különböző sorok írója, — aki az ominózus kritikát is elkövette, — az összes nagyképű és még nagyobb fejű kritikussal, sőt a színházi direktorral szemben is változatlanul fenntartja azt a véleményét, hogy a „Luxemburg grófja” se zeneileg, se egyébként nem áll azon a színvonalon, amelyen legalább a közepes operettek is állanak, ha a pesti közönség, — mely a Niek Carter füzeteket 250 ezer példányban fogyasztotta el, — még olyan szépnek tartja is és ha Szendrey direktor kasszadarabnak szánta is azt.”

No így a jó vásárhelyi műbírálok, aki különben a Sári bírót is agyoncsapta mai kritikájában. Ugy látszik a derék alföldi népnek se a bécsi operett, se a magyar parasztos darab nem tetszik. Még megérjük, hogy legközelebb francia társulattal játszatják el — a Chanteclert.

* A vasárnapi hangverseny. A Munkás-Otthon rendezőbizottsága a napokban nyerte meg a vasárnap délutáni (aug. 14.) közreműködésre Resik Károly eselloművészt, a lipocsei zeneakadémia végzett növendékét, aki a budapesti m. kir. zeneakadémián 5 évig volt a híres Popper tanár tanítványa. Akik emlékeznek a jelenleg Párisban működő aradi Kovács Sándor eselloművész játékára, azok jól tudják, mielő bravuros a technikája s mielő lág, behizelgő a hangja. Resik Károly tökéletes mása. Különböző Resik is Arad szülőltje. Az ősszel kezd meg európai művészi körutját. Most legelőször nálunk mutatja be gyönyörű játékát. A hangverseny jegyeit állandóan keresik Ingusz I. és Fia cégénél, ugyszintén Kerpel Izó könyvkereskedőnél. Hogy a nagyközönség igényeit a hangversenyjegyekre nézve kielégíthesse a rendezőség, esütörtöktől kezdve a téli színház előtt díszes sátor fognak minden este felállítani, ahol a hangversenyjegyeket árusítani fogják. Kéri a nagyközönséget a rendezőség, hogy ad-

dig is türelemmel legyen, mert még mindenfajta jegyekből van.

* Aradi képek a londoni kiállításon. A budapesti nemzetközi fénykép kiállításon Weisz Hugó képeit a jury első díjjal, arany éremmel tüntette ki. Ugyanezekre a képekre vonatkozólag, The London of Photography, Galleries of the Fine Art Society, következő levelet intézte Weisz Hugóhoz: A budapesti nemzetközi kiállításon láttam Öntől, egynéhány igen érdekes képet és örömmre szolgál Önnek tudatnom, hogy Ön meghivatott a Londoni International Salonba 1910-re képeivel. Igen kérem fogom legkésőbb f. hó 25-ig, egynéhányat legszébb művei közül 1688. számtól 1697-ig beküldeni. Üdv. E. O. Hoppé. Weisz Hugó képeit már utnak indította a budapesti kiállításról. Ezen a kiállításon díjakat kaptak még Bohus Lajos báró és Faix Jaques.

* Állat az emberben. Az emberi elveteműtség, vad kegyetlenség legtöbb példáját szolgáltatják a spanyol csempészek, akik veszedelmes mesterségük üzésében örökös konfliktusban állnak a fegyveres erővel. Az Uránia új műsorán egy példátlan kegyetlenséggel végrehajtott gyilkos merényletet látunk. A csendőröktől meglepett csempészek hatalmukba kerítettek egy csendőrt és a súlyosan sebesült embert élve dobják a tengerbe. A szerencsétlen ember hűségese kutyája megsejti a gazdáját ért veszedelmet, megmenti azt és nyomban azután a merénylő nyomozására fut, akit utolérve földre teper és a hűséges állat megfojtja gazdája merénylőjét. A nagyszerű kép óriási hatást gyakorol a nézőre. 241

Borzalmak korszaka.

A napok története tele van gyászszal és könnyel, vérrel és borzalommal. Ha végignézzük a hírlapot, a mely kötelel és hűséges krónikása, közlője és hírhordója az eseményeknek, alig találunk olyan napot, a melyen fehér zászlót tűzhetnénk ki, jelölül annak, hogy aznap nem folyt erőszakosan ontott vér s nem rombolt szét életet csalódás, keserűség, életuntság, élehetlenség, vagy gonosz indulat. Az emberek ma rémületes hamarsággal nyulnak a romboló fegyverhez s oly hamar dobják el maguktól az életet, mint valami értéktelen rongyot. Az élet rendszerint száz, meg száz köteléssel fűzi magához teremtményeit; ma pedig úgy tetszik, mintha egész sereg embert csak egyetlenegy kötelék fűzné az élet javaihoz és fentartó ösztöneihez; ma úgy tetszik, hogy egész sereg ember egyetlen kártyára tesz fel mindent — s ha a kötelék meglazul, vagy elszakad, ha a szerencse nem kedvez és a kockázat balul üt ki: akkor elveti magától az egész mindenséget és a nirvánába, a megsemmisülésbe menekül.

Szörnyű látvány, olykor valóságos vérfürdő tárul a szemünk elé, ugyszólván nap-nap után. Nemrég egy nagytehetségű magyar festő vetett véget az életének. A minap egy elkésredett, nyomorgó postás kiirtotta őt ártatlan gyermekét. Azután következett valami kapitánynak és feleségének keletűs öngyilkossága. Egy intézeti vállalkozás aligazgatóját kioldozik az állásából; fogja magát a boldogtalan és golyót röpít az agyába. Aztán egy államvasuti fogalmazó ölte meg magát, nem tudni, miért. Az előtte való éjszakán pedig egy ismert nevű urlovas, egy kecses alakú, leányos arcú huszárhadnagy oltotta ki fiatal életét. Nemrég egy aradi család két fia bucsuzott el az életől. És ezekben csak a feltűnő eseteket emli-

tettük, az ismeretlen tömegeket, a kik szinte észrevétel nélkül oszonnak ki az életből — oly oldaltól, a melyet maguk nyitnak meg — azokat már számba sem vesszük.

Nem mondjuk azt, hogy az emberi élet értéke csökkent, sőt ellenkezőleg, megnőtt az igények, amelyek az élet értékének kiélvezéséhez, az élet örömeihez formálódnak. De fordított irányban csökkent az energiánk, amely szükséges volna ahhoz, hogy küzdjünk az igényeinkért és a küzdelem nehézségeitől és sokszoros csalódástól vissza ne riadjunk és hogy hamaosan a küzdelmet és az életet, minden örömeivel és igényeivel együtt fel ne adjuk. Többé-kevésbé szerénytelenek vagyunk és igényeinkben az élet reális viszonyait számba sem vesszük; a küzdelemben hamar kifáradunk és hamar elkeseredünk. Neuraszténias lett az egész világ, a postástól a huszárhadnagyig holott mindenkinek meg kellene tudni alkudnia a viszonyokkal, ahová sorsa állította; az egyik vabankot játszik a bukmékerekkel és a totalizátorral, a másik pedig nem bír megbuzódni a szegénység szűkös viszonyai között. Elvetik maguktól az életet, holott ez a legnagyobb érték, amivel rendelkeztek s amely érték küzdelemmel és kitartással mindig hasznosítható, még akkor is, ha egyébként (a becsületen kívül) minden elveszett is.

Ezelőtt bankárok — ha a szerencse fordult — hordárok lettek, mégis éltek tovább. Viszont hordárok is lettek már bankárok, különösen az m. sz. (vagyis mint szövetségi) népszerű jazyében. Ma a bankifju vagy intézeti alkalmazott, ha összekülönbözik a főnökkel, nem más banknál vagy más vállalatnál kereskedik, nem néz más hely, más alkalmazás után, hanem rövid úton a browainghoz folyamodik. Az emberek önbizalma betegesedett el; valami bacillus belevette magát az emberi energiába s megfosztja az ember rugalmasságától. Ez emberekkel az egyéni érték öntudata és becsülése hiányzik s valamit újra kezdeni, a létért való küzdelmet soha fel nem adni, a haroban és küzdelemben látni magát az életet s az egész existenciát, ha kell, új meg új alapra vetni, ha a küzdelem úgy kívánja: ez az, amire nem képesek. Ha sikertelenség, balszerencse, szükség mutatkozik: hamar kimerülnek s keskeny, piros rést nyitva maguknak egy revolvergolyóval, kiszöknek a világból, az új küzdelem vagy a harc folytatása elől, amelynek sikerében nem bíznak.

Valami határtalan kényesség lett urrá a lelkeken s nem edzzük meg eléggé az emberi esemetét az élet viharai ellen; nem szoktatjuk eléggé a reális talajhoz s nem óvjuk meg kellőképpen a kísértés hatalmától: ezek az okai azoknak a borzalmas jelenségeknek, a szívtépő tragédiáknak, annyi jobb sorsra méltó élet romlásának.

MULATSÁGOK.

(=) Az Acsev. Szárnyaskerekék Dalkör augusztus hó 14-én a városligeti vendéglő termeiben, a lippai zászlószentelésen való részvétel költségeinek fedezésére hangversenyyel egybekötött táncvigalmat rendez. Belépő díj: személy-jegy 80 fillér, karzatjegy 30 fillér. Kezdeté este fél 9 órakor. Az estélyen kitűnő műsor fogja szórakoztatni a közönséget.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357
Kiadóhivatal és hirdetés osztály — 161

HIREK.

Agyonlőtték a newyorki polgármestert.

— Az elbocsátott munkás merénylete.

Távíráti tudósítás.

Arad, augusztus 10.

Newyorkban ma délután merényletet követte el Caynor newyorki polgármester ellen, ami a polgármester életébe kerül.

Caynor ma délután a Kaiser Wilhelm der Grosse nevű hajóra szállt, hogy egy hónapi szabadságidejére Európába utazzék. A polgármester a hajó indulása előtt ismerőseivel beszélgetett. Egyszerre közvetlen-közeliében egy revolverlövés dörrent el és Caynor vértől borítva összeesett.

A lövés egy munkáskülsejű embertől eredt, akit a hajó egyik hivatalnokja azonnal leütött és így ártalmatlanná tett. A merényletet a rendőrök azonnal letartóztatták és kihallgatták. Kiderült, hogy Kalanve-nek hívják, hajómunkás, akit csak nemrég bocsátottak el a Lloyd-társaságtól. Hogy a merényletet miért követte el, eddig még nem lehetett megállapítani.

A newyorki polgármestert a golyó jobb halántékán érte és azonnal elvesztette eszméletét. A hajó orvosa rögtön ápolás alá vette, de ennek dacára még eddig nem nyerte vissza eszméletét. Sebesülése oly súlyos, hogy a katasztrófa alig kerülhető el.

A merénylet híre egész Newyorkban óriási izgalmat keltett. Az egész lakosság fel van zudulva a merénylet ellen, akiről eddig azt sem lehetett megállapítani, hogy miért követte el véres tettét. A rendőrség természetesen ennek kiderítésére szorgalmasan folytatja a nyomozást.

— Izabella főhercegnő köszönete a kolozsvári polgármesternek. Kolozsvárról jelentik: Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma leiratot intézett Szvacsina Géza kolozsvári polgármesterhez, amelyben Izabella főhercegnő köszönetét tolmácsolja azért a szíves és előzőkény fogadtatásért, amelyben a város és a hatóságok részesítették, amikor a háziipari termékek megtekintése végett a városban időzött.

— Arad főpolgármestert kap? Egy szegedi lap közli ezt a kis mély tartalma közleményt:

Már régen beszélnek arról, hogy a vidéki városokat, azok szervezeti elhelyezkedését reformálni kell. Most, úgy látszik, valószínű készül ez a terv. A főrendibizottsági ülésén, a folyosón a fiatal Windischgrätz herceg fejtegette különösen annak a szükségét, hogy a legteljesebb önállósággal nagyobb vidéki központok létesíthetők. A sárospataki földesur, a Rákóczi birtokok osztrák származású, de most már teljesen magyar érzésű ura nagyon érdekesen fejtegette ezt a gondolatát.

— A vidéki központok létesítésének első akadálya az, hogy maguk a vidéki városok másodrangúknak tekintik magukat a főváros mögött és ezért fel kell ébreszteni bennük a büszságot, amely magával hozná az igaz ambíciót. Szükségesnek tartanám azért, hogy a nagyobb vidéki városokban, így Szegeden, Kolozsváron, Temesváron, Pozsonyban, Kassán, Debrecenben, Nagyváradon, Aradon főpolgármesteri tisztséget teremtsenek, amivel a fővárossal való egyenrangúsítás teljes kifejezést

nyerne. — Még sok más érvet is felhozott állításai igazolására, így azt, hogy a főispáni méltóság a maga ősiességével nagyon vidékies intézménynek látszik és különös fellépésével, látszatával a különleges önkormányzatát nevetségessé teszi. A méltóságos urak a közügyekkel teljesen foglalkozó herceg előadását nagy figyelemmel és helyesléssel hallgatták.

— A marosvásárhelyi harc. Marosvásárhelyről jelentik: Holnapután lesz az a rendkívüli közgyűlés, amelyet Köllő alispán hívott egybe. A közgyűlés nagyon hevesnek ígérkezik, mert arra úgy Erdődy főispán, mint Köllő alispán pártja teljes számban felvonul, hogy újból elkezdődött küzdelmet vívjanak egymással.

— Vass Géza temetése. Ma délután 6 órakor kísérték utolsó útjára Szegeden Vass Gézát, a korán elhunyt szerkesztőt. A Dugonics-terén lévő gyász házzal rengeteg sokan gyülekeztek és kísérték utolsó útjára. Bucsuberzédet mondtak: az Újságírók Nyugdíjintézete nevében Radó Richárd, a V. H. O. Sz. képviselőjében Perjessy László titkár bucsuzott el a halottól, a Szegedi Napló szerkesztőségének nagy fájdalmát pedig Tömörkény István tolmácsolta. Vass Géza elbunyjáról még ezt jelentik:

Néhány nappal ezelőtt nagyon rosszul lett és lefejtött. Vasárnapig minden reggel az volt az első kérése, hogy adják oda neki a Szegedi Naplót. Vasárnap már nem kérte és csak elbűnő hangon, szomorúan jegyezte meg:

— Ha már egy újságíró nem kíváncsi a lapjára, akkor mindennek vége!

Az utolsó percig eszméletlen volt. Az elmúlt éjjel felkelt, le akart menni a szerkesztőségbe, de összeesett. Ekkor már válságosra fordult az állapota. Az orvosok lemondtak minden reményről, a katasztrófa bekövetkezését egy-két napon belül várták. Teljesen kimerülve, erőtlennül hevert az ágyban, folyton szederregve. Ha néha-néha fölébredt, értelmetlen, összefüggés nélküli valóságokat mondott. Egyik munkatársa vasárnap esti 7 órakor látogatta meg. Megismerte, kezet nyújtott neki.

— Hiba van a lapban, — mondta, nincs benne, hogy holnap mise lesz.

A munkatárs megnyugtatta, hogy azért nincs a lapban említés tőle a miséről, mert nem is lesz mise. Fejét elfordította, majd 10 perc múlva újra fölébredt és cigarettával kinnálta a lámpaóráját, aki megkérdezte, hogy nincs-e valami mondánivalója, vagy kívánsága?

— Van. Irjál a mi atyai jóbarátunknak, Gelléri-nek, hogy vitessen fel valami szanatóriumba, ahol feleségemmel együtt lehessenek.

A munkatárs megígérte, hogy teljesítvé lesz a kívánsága és említést tett arról, hogy nagyon sokan érdeklődnek az állapotáról és mielőbbi gyógyulását kívánják.

— Köszönet mindenkinek a jószágért — mondta erősen ziháló mellett. — Tudod-e, ki volt itt?

— Ki? — kérdezte munkatársunk.

— Pista, Kőszécska. Látod, ez a jó ember, ez az igazi barát.

Újra elszendergett. Az éjszakája nyugtalan volt. Éjfél felé belesimpaszkodott az ápolónőbe és kilépett az ágyból. Egy pár pillanatig úgy állt az ágy előtt, mint a cövek, majd visszarakadt vánkossára. Küzdelmes életének hűsége osztrágyosa, a felesége egy pillanatra el nem hagyta betegágyát. A délelőtti órákban kérdőleg nézett feleségére, mintha valamit akarna neki mondani, de beszélni már nem tudott. Egy félóra múlva hitvese karjai között elhunyt.

— Repülőverseny Temesváron. Temesvár szabad királyi város tanácsa szombati bizottsági ülésében a helybeli idegenforgalmi irodának egy folyó évi szeptember hé első felében meg tartandó aviatikus repülőversenyre az engedélyt megadta.

— Kinevezés. A pénzügyminiszter Földes Adolfot, az aradi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségi számellenőrt pénzügyi számvizsgálóvá nevezte ki.

— Büntanya egy leányiskolában. Berlin-ből jelentik: Néhány nappal ezelőtt letartóztattak egy Beck nevű iskolaigazgatót, mert beigazolódott róla, hogy iskolájának leánynövendékei ellen erkölcsstelen merényleteket követett el.

Az ügy, amely már első fázisában is óriási feltűnést keltett, mind nagyobb hullámokat kezd vetni, amennyiben az iskolának egyik tanítóját és az igazgató 16 esztendő fiát is letartóztatták. Kiderült ugyanis, hogy úgy a tanító, mint a fiú az igazgató példáját követték. A vizsgálat folyamán kiderült az is, hogy az igazgató az iskolás leányokat barátainak is átengedte. A pikáns ügyben legközelebb még több letartóztatás várható.

— Egy magyar hadnagy repülő-sikerei. Nagyváradról jelentik: Ma délután óriási közönség előtt repülőpróbát tett a saját maga szerkesztette monoplánon Lancendorfer Antal nagyvárad-i hadnagy. A gép 30—40 méter magasságra emelkedett a aztán simán leszállt. A város határában, az aradi országút kezdetén volt a sikeres repülés. A hatalmas, sima mező szélén állt a deszkahangár. Ezéss nap itt dolgozott egy pár hete Lancendorfer montőrjeivel: itt végezték be a munkálatokat a masszív szerkezetű kétfedelű gépen és itt szerelték föl a kitűnő és tökéletesített Anzani rendszerű motort is a vázra. Nyolc-tíz nappal ezelőtt megkezdte próbát a hadnagy a teljesen elkészített géppel.

Hat óra után, mikor elosodasodott az idő, kitolták a gépet a hangárból és megkezdődött a gurulópróba. Összegyülekeztek a gép körül a nézők is, akik kigyalogoltak. Érdekes, hogy parasztnép csak méretekelt számban tévedt ide: őket nem igen érdekli az új csoda. Az országúton, a fehér gépmadártól 20—30 méternyire egymásután zörögtek el a parasztszekerek, de egyik sem állt meg. A nézők csakne a kivétel nélkül intelligens emberek: ügyvédek, hivatalnokok, katonák és diákok. Kedves és könnyű a gép külső képe, de azért annak, hogy kétfedelű. Az egyfedelű monoplánokhoz természetesen így sem hasonlít utó tetzettség dolgában. De erre nincs is sok szükség. Mégis van valami a monoplánból a gépben; a széles, hatalmas fark az egyfedelű repülőgépeknek szükséges alkotórésze. A gép mellett forgolódott Serényi Gusztáv, a kitűnő aviatikai szakértő és a gép nyergében pilótadrezsbenült Lancendorfer hadnagy. A montőr a gép előtt állt és a csavart forgatta. Nem igen ért a gépkezeléshez, hanem azért lassanként átmelegedik a motor és pöfögve, zakatolva működni kezd. A hatalmas csavar nagy sebességgel forog és megindul a gép is. A közönség lélegzetviasszafojtva leste a mai repülőpróbát, amely a legteljesebb mértékben sikerült. Amint a hadnagy 30 méternyire felemelkedett, a közönség pöröckig ünnepelte. A repülőgéphez szükséges pénzt a hadnagy saját vagyonából vette el és nem is törekvésében senkise támogatta.

— Halálos foghuzás. Borosbészről jelentik: Vass József borosbészi földmives vasárnap délelőtt betért Vertmann Gallért borbélyhoz fogat húzni. Ugy látszik a foghuzás nem tett valami jót Vassnak, mert tegnap reggel meghalt. Az aradi ügyészség és a törvényszéki orvosok ma ejtették meg a boncolást, amelyen megállapították azt, hogy a borbély a gazda fogának a tövét benthagyta. Vass József ennek következtében vérmérgezést kapott és elpusztult.

— Anyai örömök — esküvő előtt. Vasárnap — mint Nagyváradról írják — hirtelen elmaradt egy urileány esküvője. Egy előkelő nagyváradai családot érint ez az elmaradt esküvő. Örömben uszot a család és nagy lakodalmi ünnepélyre készültek. Gyönyörű három szobás lakást rendeztek be az ifju párnak s messze városokból jöttek a rokonok, hogy tanulni legyenek a boldog családi eseménynek. Már szombaton estjén összejöttek a lányok háznál a rokonok s nagy vigasságot, lánybucsut tartottak. Szapadtan ült a menyasszony.

— Bucsuzik a lányságától — mondták pajkosan a menyecske-rokonok.

Egyszerre azonban kihívja szülőjét a mulatók közül a menyasszony. És egy nagy titkot sug anyja felébe. Leírhatatlan izgalom támadt. A menyasszonynak gyors orvosi segítségre volt szüksége. A vőlegény futott. A menyasszonyt pedig hamar kocsihoz pakolták és vitték az új fészekbe, az új lakásba, mely nászéjszakára várt. Jött az orvos is: Schwarz Il és dr. és hamarosan kéznél volt már a tudósnő is, akinek karjai közt egyszerre csak egy kis apróság siránkozott.

— Az izgalom miatt történt, — állapította meg az orvos — a nagy izgalom miatt.

— Nem csak amiatt — mondta a vőlegény és általános meglepetésre, boldogan ölelte kebléhez a kisdédét. A botránnyal, a család presztizsével, valamint a lakodalmi vendégekkel nem törődött most már. A lakodalmi háznál azonban még vasárnap sem csillapultak le a kedélyek s talán le sem csillapulnak az esküvőig.

— Letartóztatott tüzérszázados. Eszékről jelentik: Az itteni rendőrség tegnap letartóztatta Risztics Koszta szerb tüzérszázadosot. A százados polgári ruhában utazott Vukovarról Eszékre. A vonaton megismerkedett Uhl Ágoston utász-örmmesterrel, akit arra akart rábírní, hogy az eszéki utászszázadot odabagyva lépjen be a szerb hadseregbe. Risztics felett a helyőrség bírósága fog itélkezni. Hőrztiz rendőrkapitány jelentést tett az esetről Burghardt százados-hadbírónak, aki azonnal referált Fox vezérőrnagynak. A hadbírósa elrendelte Risztics letartóztatását. Ennek folyományaként a szerb ka'onatiaszt jelenleg rendőri felügyelet alatt van.

— Kiszabadult a duma elnöke. Pétervárról jelentik: Gucarov duma elnök, akit tudvalevően Uruszov herceggel vívott párbeja miatt egy havi fogházra ítélték, büntetését e hó 1-én kezdte meg. A cár különös kegyelemből Gucarovnak ezt a büntetését elengedte, mire Gucarov: azonnal szabadon bocsátották.

— A csatornába fullt kis fiú. Bleicziffer András gépész szombat délután elvitte magával a tanyára Baumann András ujszentannai gazdálkodó hat éves József nevű fiát. A fiut azóta nem látták. A gépész azt mondta, hogy a fiú egyideig a cséplőgép körül játszadozott, aztán eltűnt a szemelőli. Többet nem tud róla. A szülők jelentést tettek az esetről a csendőrségnek, de a gyerek nem került elő. Másztán ráakadtak az oszlásnak induló tetemre az Ó- és Ujszentanna közt levő Hőmígesz Kajetan-féle disznóhizlalda előtt esertőlő árkok egyikében, ahova a hizlaldából a szennyvíz lefolyik. A kis gyerek úgy látszik a sötétben belesett az árkokba és ott megfulladt. A disznók nekiestek és lerágták a húsát. A vizsgálat a gondatlan szülők ellen megindult.

— Turisták halálos szerencsétlensége. Milánóból jelentik: Két turistát, akik a 4000 méter magas Mont-Rivolit akarták megmászni, egy szakadékban halva találtak. A turistákról kiderült, hogy Segató tábornok, volt olasz hadügyi államtitkár fia voltak.

— A kolera pusztítása. Szentpétervárról jelentik: Az orosz kormány által a kolerajárvány megszüntetésére kiküldött bizottság elnöke, Reiner tanár ma fogadott egy újságíró, akinek az oroszországi kolerajárványra vonatkozólag szenzációs kijelentéseket tett. Kijelentette, hogy az epidemia úgy a városra, mint az egész államra nézve rendkívül káros és az államnak most nem lehet sürgősebb feladata, mint a járvány megakadályozása. Számítása szerint ugyanis O oszországban eddig öb mint ötvenhétezer ember esett a kolera áldozatául. A veszély különösen azért nagy, mert a ragály a városokból a vidéki falvakba is elterjed, ahol pedig a betegek számára nincs meg a kellő orvosi segítség.

— Gyújtogatások a fővárosban. Mint ma megirtuk, Budapesten hatodszor is kigyulladt a király-utcai üvegyár. Ezen kívül még két tűz volt a fővárosban. A budapesti főkapitányságon széleskörű vizsgálat folyik a tegnap három helyen is kiütött tűz dolgában. Kétségtelennek látszik, hogy mind a három tüzet gyújtogatás okozta. A legveszedelmesebb tűz volt Zucker A. Henrik tulajdonát képező király utcai üvegyárának égése. Ez a tüzfészak tegnap hatszor gyulladt ki és kétharmad részben el is pusztult. A rendőrség elsőnek kihallgatta Molnár F. Károly 1570. számú rendőrt, aki elmondotta, hogy tegnap este 6 óra előtt észrevette, hogy a raktár padlásának balsarkán valaki jár. Azon a részen tilos a rendőrség tudta nélkül bárkinek is dolgozni és így valószínűnek tartja a rendőrt, hogy a gyújtogató surrant fel oda és okozta a tüzet. Amikor ő észrevette, hogy járnak a padláson, fel akart menni, de ugyanekkor már sűrű füst gomolygott az eresz alól és lángok csaptak fel. A rendőrség négy munkást állított elő, akiket ki is halgatta ott. Valamennyien azzal védekeznek, hogy ők nem jártak a padláson, dolgoztak ugyan a raktárban de egészen más oldalon, mint ahol a tűz keletkezett. A rendőrség ma a raktár többi alkalmazottjait is kihallgatta. A kár mintegy 300.000 korona, amely nem térül meg, mert a biztosító társaságok már nem fogadták el biztosításra a veszedelmes tüzfészakot. — A másik nagyobb tűz Montag Henrik Erzsébet királyné-ut 123. számú fatelepen volt. A tüzet Hunfalvy István pénzügyőri felügyelő vette észre, aki vallomásaiban azt mondta, hogy a telep egyik kisebb farakásában támadt a tűz és látta, hogy a farakás közé füstölő szalmacsutak volt dugva. 12 nappal ezelőt is szalmával és forgácsal megtömött zsákokat találtak és ebből bizonyosra veszik, hogy gyújtogatók jártak a telepen. A gyanu több elbocsátott munkásra irányul, akik a szomszédos fatelepen vannak most alkalmazva. — A harmadik tűz a kőbányai-uti munkástelep egyik házat pusztította el. Szintén gyújtogatásból származik. A napokban elbocsátottak a munkások közül több cigány: garázda természetük miatt. Ezek a cigányok tegnap este a telep körül ólalkodtak és valószínű, hogy a sötétség beállával a házba surrantak és felgyújtották az épületet. A tűz kitörése után a cigányok az átellenes korcsmában estig ittak. A rendőrség folytatja a gyújtogatók ügyében a nyomozást.

— Megnyílt Arad motorvasúti állomáson I., II. és III. oszt. éttermek. Kőbányai sör. H gyaljai borok. Elsőrendű konyha. Raggeli kávé. Novemberben nyílik moderán berendezett új szálloda. Tulajdonos: Lukács F. László. Telefon 786. 3063

— Csecsemők beoltása Ehrlich szerével. Ma érkezett Szegedre négy heti tanulmányutjáról Turcsányi Imre dr., a szegedi állami gyermekmenhely igazgató főorvosa. A csecsemőkórházak tanulmányozása céljából ment ki a főorvos külföldre és ezt az utját fölhasználta arra is, hogy a vezetése alatt álló gyermekmenhelyen ápoló vérbajos csecsemők beoltására Ehrlich féle preparátumot hozzon. Személyesen fölkereste a főorvos Ehrlich tanárt s több napig tanulmányozta Wechseltmann tanárnál a csodaszer használatát. Néhány nap múlva már a szegedi gyermekmenhelyen esz kísérletet a preparátummal Turcsányi főorvos. Ez lesz az első kísérlet Magyarországon csecsemőkön.

— Lezuhant repülőgépek. Londonból táviratozzák: Témérdek közönség volt künn tegnap Lanaroban a repülőversenyterén. Sporteseményeket hiába várt a publikum, de a helyett bőven volt része izgalomokban. Egymásután két repülőgép zuhant le. Először Blondeau kétsiku géppel. Szerencsére még nem volt magasabban 30 lábánál, mikor a motor felmondta a szolgálatot és a biplán egy szempillantás alatt nyílsebesen a földre vágódott. Blondeaunak csodálatosképpen nem esett komolyabb baja. Érdeklődéssel nézték Dickson kapitány felszállását, mert utast vitt magával a magasba. Csak néhány percig röpült és egy kör után hirtelen lezuhant. A gép darabokra törött, de Dickson és utitársa ép bőrrel menekült.

— Hamis kártyások Bártfafürdőn. Csak nemrég adtunk hírt azokról a „bakk” játékokról, amelyek Bártfafürdőn folynak, ugyszólván hatósági pártfogás alatt, amennyiben a baccarat-asztaloknak leglelkesebb látogatója maga a bártfafürdői rendőrbiztos. Most azonban az „Eperjesi Lapok” a hazárdjátéknál még jóval érdekesebb híradással szolgál. Eperjesi lapjárunk közlése szerint Böhm Emil pénzügyi titkár hamiskártyásokat leplezett le Bártfafürdőn. A játékosok megjelzett kártyákkal játszottak s nem ritkán nagy összegű bankokat buztak be ily csalárd módon. A megindított nyomozás során a csendőrök a bankárt is letartóztatták, de a kir. ügyészség szabadlábra helyezte.

— Jutalom a halál után. Szabadkáról írják: Érdekes és megható kis ünnepség folyt le vasárnap délelőtt a városházán. Félig-meddig az az eset ismétlődött meg, amikor a hivataloslap egy olyan ember előléptetését, vagy kinevezését hozza, aki a várakozásba egy kicsit — belehalt. Egy érdemes munkást kellett volna ünnepelni, de az ünnepelt nem bírta megvárni. Harmenekétéig szakadatlanul dolgozott és amikor egyszer meg akarták érte dícsérni: — meghalt. A halott Gerendai István. Harmenekét estendeig dolgozott, mint fazekassegéd egy gazdánál. Derék, becsületes munkásember volt, hát vagy félév előtt felterjesztést tett Perjessy László, a kereskedelmi és iparkamara titkara a kereskedelemügyi miniszternek, hogy jó volna ezt a példás munkást kitüntetni, megjutalmazni. A miniszter is helyőnvalónak találta a munkás megjutalmazását és elismerő okiraton kívül 100 koronát utalványozott ki a számára. Mikor azonban a jutalmat át kellett volna adni a jutalomra érdemes munkásnak, akkorra az — meghalt. Perjessy László kamarai titkár ezután felterjesztést tett, hogy a jutalmat az elhunyt munkás özvegyének adják ki s miután a miniszternek ez ellen nem volt kifogása: vasárnap délelőtt egy szomorúan érdekes kis ünnepség keretében átadták az elismerő oklevelet és a százkoronát a megjutalmazott halott — özvegyének.

— Köszönetnyilvánítás. Szilágyi Gyuláné 2 koronát adományozott az izr. nőegyletnek, mely szives adományért hálás köszönetét fejezi ki az elnökség.

— Francia hőkörök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likőr aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 279

— Az átutazók figyelmét tisztelettel föl hívjuk arra a körülményre, hogy az Aradi Közlöny a vasúti állomáson nem a csomagszállító részvénytársaság alkalmazottjánál, hanem lapunk külön megbízottjánál kapható az állomás előtti téren.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, cukorbetegségnél, vörhenyél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

Természetes vasmentes savanyúvíz.
Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

Szinye-Lipóci Salvator-forrás-állalat, Budapest, Rudolirakp. 8.

SCHULTES ÁGOST

TARKASÁGOK.

★

(A paraszt hite.) Egy nemrég tartott mezőgazdasági statisztikai összeírás alkalmával a pécskai paraszttól azt kérde az összeíró ügynök:

— Mi a vallása?
— Az atyafi néz és hallgat.
— Nos, nem érti? — azt kérdezem, hogy miesoda hite van?

Erre a paraszt megvakarja a füle tövét és nagy fohászodással kiböki:

— Mán én csak azon a hiten vagyok, kérem, hogy adó lesz ebbü . . .

★

(Ha a kalauz udvarias.) Békésvármegye árvaszékének elnöke: Nagy Károly, roppant népszerű és ismert ember a pátriájában. A vármegye apraja-nagyja ismeri és megsüvegei.

Éppen ezért kissé rosszul esett neki a minap, — mikor valami hivatalos dologban Szatmárra utazott, — hogy az uton ki sem törődött vele. A kalauz, a közbeeső állomások főnökei csak úgy bántak vele, mint más emberfiával. Ezért aztán haragosan hajtotta fejét álmorra a vasuti kocsi párnáján és álmódzva gondolt a jó Békésre, ahol őt mindenki ismeri és szereti.

Egyszerre csak nagyot zökkenve megállott a vonat, az árvaszéki elnök ur felriadt álmából és legkellemesebb meglepetésére hallja, amint a kalauz kiáltja:

— Nagykároly, tessék kiszállni!

Öntelt mosolyjal kereste össze a pakkját és kiszállt. Mikor a vonat már elbogarogott, vette csak észre, hogy Szatmár helyett — Nagykárolyban szállt ki a kalauz „udvarias” felszólítására.

★

(Rendes és rendkívüli.) Tudvalevő, hogy a napokban Marosvásárhelyen milyen nagy botrány volt a megyeházán, ahol a törvényhatósági bizottság ugynevezett rendes nyári közgyűlést tartotta. Ezen a rendes közgyűlésen tudvalevőleg revolverrel fenyegették egymást a bizottsági tagok és tintatartókkal dobálózniak az ellenzéki csatarendezők. E hónap 11-én, holnapután ismét gyűlés lesz a marostordai megyeházán. Rendkívüli közgyűlést hívott össze az alispán. Erről beszélgettek ma egy aradi szerkesztőségben, ahol arról tanakodtak, érdemes volna-e leküldeni valamelyik munkatársat erre a közgyűlésre.

— Szerkesztő ur, — mondta egy túlélt ifju munkatárs — föltétlenül érdemes leutazni erre a közgyűlésre.

— Dehát ki biztosít bennünket arról, — szólt a szerkesztő, — hogy a holnaputáni közgyűlésen különb dolgok történnek, mint a legutóbbi megyegyűlésen.

A munkatárs ezt felelte:

— Ha a multkori rendes közgyűlésen olyan botrány volt, akkor a holnaputáni rendkívüli megyegyűlésen milyen nagy várható?

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi vendéglősök és kávéosok ipartársulatának mára hirdett közgyűlése elmaradt, mert a tagok a gyűlésen az alapszabályszerinti minimális számban sem jelentek meg. Az ipartársulat elnöksége közli a tagokkal, hogy a gyűlést e hó 16-án, kedden tartják meg s erre a tagok megjelenését kéri.

GAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

Ujaradi gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ujarad, augusztus 9.

Csapadékokra a tengerinek szüksége lenne ugyan, azonban — mint mondják — a föld bír annyi nedvességgel, mint a mennyi a koricának ezután még kellene fog.

A cséplés eredménye eddig menyeségileg általában csalódást hozott, a minőség is roppant eltérő.

A gabonaüzlet irányzata szilárd, a forgalom mindinkább élénkebb lesz, az árak emelkedtek.

A mi piacon szezonbeli hozatal volt. Mintegy 3000 mm. gabona került eladásra.

Eladásra került:

2000 mm. uj buza	8 40—9 00
300 mm. uj rozs	6 30—6 40
200 mm. uj árpa	5 90—6 00
300 mm. ó tengeri	5 40—5 50
100 mm. ó-zab	6 50—6 60

Az árak ötven kilogramonként, koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, augusztus 9.

Amerika 1/4-el olcsóbb. Készáru: Kinálat, vételkedv kedvező, 80 ezer mm. tartott.

Az áru 50 kilonként számításra:

	Dél árát	2 órai árát
Buza 1910. októberre	9 57—9 58	9 60—9 61
Buza 1911. áprill-ra	9 88—9 89	9 91—9 92
Arpa 1910. októberre	7 20—7 21	7 25—7 27
Zab 1910. októberre	7 20—7 21	7 21—7 22
Tengeri 1910. aug.-ra	5 73—5 74	5 74—5 75
Tengeri 1911. májusra	5 79—5 80	5 80—5 81

Budapesti értéktőzsde. (Táv. jelentés.)

— Aug. 9. —

Magyar aranyjárdék 4%	112 75
Magyar koronajárdék 4%	91 80
Magyar koronajárdék 5 1/2%	82 75
Magy. földteherm. kötvény 4%	92 60
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	93 50
Magyar nyeregyorsorjegy kölcsön	224 25
Tiszasszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	155 50
Osztrák járdék papírban	93 50
Osztrák járdék ezüstkben	97 50
Osztrák járdék aranyban	116.—
Osztrák koronajárdék 4%	93 60
1-60. évi osztrák államsorsjegy	171.—
Osztrák-magyar bankr szvény	18 75
Magyar hitelbank-részvény	859 50
Osztrák hitelintézeti részvény	667 50
Osztr.-mag. Államvasuti részvény	747.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19 06
Német birodalmi márká	117 45
London vista	240 25
Paris vista	95 25
20 márkás arany	23 48

Felelős szerkesztő:

BOLGÁR LAJOS.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1910. aug. 10-én, szerda:

1. A hazátlan. Dráma. — 2. Szófia. Látványosság. — 3. Ezüst tallér. Humoros. — 4. Állat az emberben. Dráma. — 5. A drágonyos. Humoros. — 6. Félreismeri nagylelkűség. Dráma. — 7. A levélhordó. Humoros. — 8. A Cor-dillérakban. Látványosság.

Előadások este 7 órától kezdve.

Helyárak: I-6 hely 1 kor., II-ik 80 fill., III-ik 60 fill., IV-ik hely 40 fill., V-ik hely 20 fillér.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadások alatt a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara játszik. — Cukrászda.

NYILTTÉR.

Józseffőherceg ut 19. szám alatt
egy 5, esetleg 6 szobás
földszintes lakás
november 1-től
kiadó.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém t. vevőim és a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **uj női divatárüzletemet a mai napon**

József főherceg-ut 3. szám

alatt, az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár ujonnan épült palotájában

megnyitottam.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, tisztelettel

3010

Singer Sándor.

GÉPÉSZ

kerestetik vidéki iparvállalathoz, ki a kovács és lakatos munkát is érti. Irásbeli ajánlatok legutóbbi alkalmazás és fizetési igény megjelölésével Keppich Zsigmond papirkereskedésébe, Arad küldendők.

Csak írásbeli ajánlatok vétetnek figyelembe.

8045

ELŐPATAKI GYÓGYVÍZ

páratlan gyógyszer gyomor-, vese-, lép-
máj és epe-betegségeknek.

Aradon képviselő és nagyban rak-
tár: Kardos Miklós, telefon 647. Kapható
Daimel Lajos, telefon 98. Dürr Kocsárd,
telefon 150. Eles Ármin, telefon 44. Färber
Lajos és Testvére, telefon 311. Nagy Farkas,
telefon 268. Erenfeld Ignác stb. cégeknek
és minden jobb vendéglőben és kávéházban.

TELEFONSZÁM: 991. TELEFONSZÁM: 991.

Villamos motorok és dynamók

legolcsóbb beszerzési forrása

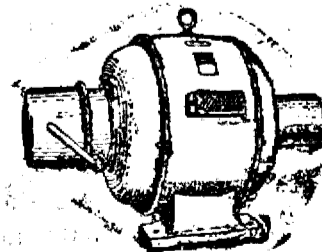
Hinterseer és Barth

elektrotechnikai gyár

2747

Temesvár-Józsefváros, Rózsa-utca 47.

Gyártmányunk
előnyei:

Magas hatásfok,
golyós csapágyak, ke-
vés áramfogyasztás.
Elvállaljuk bár-
mely gyártmányu
villamos motor és
dynamógép szaki-
szerű és gyors ja-
vítását.

Szállítunk kisiparosok részére teljes géphozzá-
rakat, előnyös fizetési feltételek mellett. — Költség-
vetés és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Uzlet áthelyezés!

Uzlet áthelyezés!

BEREGSZÁSZY LAJOS

uri és női szűcs divat üzletét

Hal-tér, 13. sz. alól, Deák Ferenc-utca 32 sz. alá (Sarlot-ház)

helyezte át.

Van szrencsém a nagyérdemű közön-
ség becses tudomására hozni, hogy ren-
deléseket, átalakításokat, javításokat,
nyaralásokat a legolcsóbban felelősség
mellett vállalom. A nagyérdemű közön-
ség pártfogását kérve, maradtam teljes
tisztelettel
2869

Beregszászy Lajos, szűcsmester

Kérje csak a valódi

Kaiser Borax

Kiváló tolett szert. 2691
Szűcseszer családnál használatban.

A bőrt puhává, fehérré és egyben ellenállóképesé teszi a kellemetlen időjárás ellen. Csakis a vörös 15, 30 és 75 filléres dobozokban. **Valódi Kaiser Borax-Szappan 80 fill. Tola-szappan 40 fill.**

GOTTLIEB VOITH Wien III/1

Kapható: Vojtek és Welsz, Färber Testvérek, Dürr Kocsárd és Schäffer Benjáminnál.

Alkalmi vételek és eladások

Ékszer- és ékszertárgyakban

arany és ezüstneműkben, Arad legna gyobb óra és ékszerárakára

Deutsch Izidor

óras és ékszerész
Weltzer János-utca, Minorita-pale-ia

Zálogcédulák

arany és ezüstneműk, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb árban meg-
vételre vagy más tárgyra átcsereztetne.
TELEFON 438 TELEFON 438

Akar nőszülni?

Hölgyektől (ezek között olyanok, törvénytelen gyermekkel, testi hibával stb.) 5-500.000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyonnélküliek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, irjanak e címre: **L. Schlesinger, Berlin 18. Deutschland.** 678

14705-1910. kh.

Hirdetmény.

Dengl Lajos aradi lakos a vásártéri ut mentén és az Aufrecht f. fatelep folytatásában szerszámfa, donga és tűzifa eladására telepengedély iránt folyamodván, az 1884. évi XVII. t.-c. 27. §-a értelmében a telephelyszin tárgyalására határidőül folyó évi augusztus hó 18. napjának d. e. 8 órá-

jára kitűzetik, a melyre az érdekeltek ezuton is meghivatnak azon észrevétellel, hogy a telep helyszin és tervrajza, valamint az üzem módjának leírása a kapitányi hivatal iparügyi osztályánál folyó évi augusztus hó 18-ig, mindenkor a hivatalos órák alatt betekinthető.

Arad, 1910. évi augusztus hó 9-én.

3060

Green,
k. főkapitány.

Jyúkszemétől

mindenki megszabadul a Hajós-féle Anagallin használata által, nem piszkít, nem ragadós, kezelése igen egyszerű. Ára egy üvegnek utasítással együtt **70 fillér.**

Λáb és kézizzadás

azonnal és teljesen elmúlik ha az izzadó részerek „Peppo“-val eceteljük. A mirigyeket kiszáritja, a váladékot megszünteti és tökéletesen szagtalanítja. — Egy üveg ára utasítással együtt 1 korona.

Poloskák

kiirtása a legmegfelelőbb módon és teljesen „Phenolsav“-val eszközölhető. A butorokat nem rontja, a poloskának még a petéit is kiirtja. Szaga nem kellemetlen s kezelése rendkívül egyszerű. Egy üveg ára 70 fillér.

Hajvesztő

„Depillor“. E csodahatásu szerrel minden oly helyről, ahol a hajnövés alkalmatlan, mint az arc, nyak, kezek, azt egy pár perc alatt minden fájdalom nélkül eltávolítja. — Ára utasítással együtt **1 korona.**

Jdeális

legjobb, legtartósabb gummi óvszer a „NITER“. A világ legjobb preservativa. — 6 darab egy eredeti dobozban **2 korona.**

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárban ARAD,
Andrássy-tér 22. sz.
a megyeháza épületében.

Uj Internátus Lippán.

A t. érdekelte szülők értesítettnek, hogy az 1910-11-iki iskolai tanévre a modern követelményeknek minden tekintetben megfelelő fiu-nevelőintézet nyílik Lippán, a mely felett a főfelügyeletet a helybeli középiskolák igazgatója, míg a tanulmányi felügyeletet a tanári testület 1-1 tagja gyakorolja; egészségi szempontból pedig a városi főorvos felügyelete alatt áll. 3046

Helyszűke miatt az első évben csak **korlátolt számban** vétetnek fel felsőkereskedelmi-, polgári- és elemi-iskolai növendékek **igen mérsékelt díj** mellett.

Prospektussal készséggel szolgál

A Lippai Diák-Otthon Igazgatósága
Lippán.

Olvasóinkat

tisztelettel kérjük
bevásárlásaiknál
lapunkban olvasott
hirdetésre hivatkozni.

APRO HIRDETESEK

Akinek

ismerettség híján

házasárra,
nevelőre,
felvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gaskalásztire,
kulcsárra,
vácselelőre,
körtésére,

kulcsárra,
gazdaszoyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége,

Aki

eladni kíván

borot,
söngörát,
bori,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást, stb.
vagy

Aki

bérbéadni kíván

birtokei,
házat,
vadászterü-
letet,

kocsit,
lovat,
halászatot,
telket,

Aki

mindeneket vétel vagy bérbévitel cél-
jából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: leghisto-
sabbán ér célt, ha az

ARADI KÖZLÖNY

Kis hirdetés

rovatát használja.

Urasszony

megösmernedni óhajtaná azon
szőke bajuszu, világos ruhás, gi-
rardi kalapos urral, a ki naponta
6 és 7 óra között a Hungaria ká-
véházban ül. Választ vár: „Uri-
asszony” Arad, postarestante. 3057

Lakás.

Kápolna-utca 8a. sz. házban

egy három szobás emeleti lakás
minden hozzátartozó mellékhelyi-
séggel együtt augusztus 1-re ki-
adó. Bővebbet ugyanott Czeiler
Ferenc úrnál. 2790

Lakás kiadó.

Gróf Apponyi Albert-ut (Nagy-
körut) 8. számú házban egy II.
em. modern 3 szobás lakás és
Tökölly-tér 6. számú házban egy
földszinti modern 3 szobás lakás
1. év november 1-re kiadó. Bőveb-
bet a házfelügyelőknél, vagy Frick
József építészeti irodájában. 3061

Ipari munkák.

Kész talicskák

nagyban és kicsinyben, vasalva
vagy anélkül olcsón kaphatók. Vi-
szont elárusított kedvezményben
részesülnek. Geiszler jármű- és fa-
árugyár Miksa-utca 2—3. 2505

Kertészet üvegházakra,

pajtákra, nagyobb mennyiségű ab-
lak és zsalu olcsón vehető. Deák
Ferenc-u. 40. szám. 8009

Adás-vétel.

Egy malomjárt

36" francia kővel, benzinmotor lo-
komobillal kedvezően kapható Ko-
vács Soma és Társánál, Aradon.
6757

Magánház kerestetik

megvételre vagy bérbé 4—5 szoba,
fürdőszoba s hozzátartozókkal. Új
ház előnyben. Ajánlatok kiadóhi-
vatalba „Szobotka” névre kéret-
nek. 8008

Egy jókarban levő

Singer-varrógép jutányos áron el-
adó. Teleky utca 15.

Cseplő-zekrény

Ruston, 6 lőerejű, üzemképes,
azonnal szállítható Kovács Soma
és Társánál, Arad. 6757

Wertheim-szekrényt

használtat, jó karban veszek. Bloch
H. Arad. 8051

Betöltendők.

Gép- és gyorsíró kisasszony

aki úgy a gép, mint a gyorsírás-
ban teljesen perfekt s aki legalább
négy polgári osztályt végzett, azon-
nali belépésre nagyobb irodába ke-
restetik. Csakis teljesen perfekt gép-
és gyorsírók írásbeli ajánlataikat
küldjék el a kiadóhivatalába „Gyors
munkás” jelige alatt, a fizetési igé-
nyek megjelölése mellett. 3050

Vidéki fogyasztási szövetkezet

keres óvadékképes keresztény üz-
letvezetőt, ki a fűszer-, vas- és
rövidáru szakmában jártas, a ro-
mán nyelvet bírja, azonnali belé-
pésre. Ajánlatok „Megbízható”
jeligére a kiadóhivatalba kéret-
nek. 2741

Kereskedősegéd

kerestetik vidéki vegyeskereske-
désbe azonnali belépésre. Román
nyelv ismerete kívántatik. Ajánla-
t k „Vidék 50” jeligére a kiadó-
hivatalba kéreik. 2988

Ügyes varróleányok

jó fizetéssel és tanulók is felvé-
tetnek. Staudt és Társa, angol és
francia női divat műterem Thökölly-
tér 7. I. em. 8039

Könyv és zene.

A nyaraló és fűzőző

közönség figyelmébe ajánlom 90
ezer kötetes kölcsönkönyvtáramat.
— 80 000 kötetes zenekölcsönző in-
tézet. — Confetti és lampionok leg-
jutányosabb forrása. — Olcsóságok
levélpapírosban. Őzietli könyvek:
Strazák stb. nagy raktára. —
Irodal köllékek és írószerekben kü-
lönlegességek. — Antiquarium. Ker-
pel Izsó könyvkereskedése Aradon.
Telefon 885. sz. 525

Különféle

Dr. Vadász Armand

ügyvédi irodáját Luther Márton-
utca 1. sz. a. (Suciú-ház, a tör-
vényszéki palotával szemben) he-
lyezte át. 2999

Empion, Confetti

legolcsóbb árban Crépe papírok
a legdivatosabb színekben. Nyári
Divatalbum 60 fillér Ingusz I. és
Fla könyv- és papírkerekedésében
Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer
János-utca. Telefon 517. 187

Ha cigarettázik

használjon Progress szivarkahtí-
velyt. 100 drb. 26 fill. 1000 drb
K 2:40 Egyedül kapható Ingusz I.
és Fla könyv- és papírkerekedé-
sében Arad, Andrassy-tér 16. és
Weitzer János-utca. 1851

Ritvánis koszól

és szigoruan vallásos nevelést. eset-
leg külön hittanítást nyerhet egy
pár iskolás gyermek. Wollner Dá-
vid, Csernovics Péter-utca 1. 8035

Fiatal özvegy

egy gyermekkel házvezetőnői állást
keres. Cím: Dezső-utca 8., Arad.
3052

1910. V. 1029/2.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az
1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a ér-
telmében ezennel közhírré teszi,
hogy az aradi kir. járásbírótság
1910. V. 1029/2. számú végzése
által Hermann Emil és tarse
bpesti cég jelentkező végrehajtó
javára 104 kor tőke és jár. erejéig
elrendelt kielégítési végrehajtás al-
kalmával bírólilag le- és fe ülfo-
galt és 1100 koronára becsült te-
hen, lovak és zongorából álló in-
góságok nyilvános árverés u jár
eladatnak.

Ezen árverés Dr. Somló Ármán
29 k. 40 f., D. Papp János 43 k.,
Winkler József 455 k., Guttmann
Samu 372 k. 98 f. és Gál és Neu-
mayer cég 160 k. 04 fill. követe-
lése és járul erejéig is elrendel-
tetik.

mely árverésben a megjelölt,
vagyis Aradon, Gyár-utca 7.
sz. a. leendő eszközlésére az 1910.
augusztus hó 16-ik napjának délutáni
5 órája határidőül kitűzetik és
ahhoz a venni szándékozók ezen-
nel oly megjegyzéssel hivatnak
meg, hogy az érintett ingóságok
ezen árverésen az 1881. évi LX.
t.-c. 107. §-a értelmében a legtöb-
bet ígérők beesáron alul is el-
adatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok
vételára az 1881. évi LX. t. cikk
108. §-ában megállapított föltéte-
lek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1910. július hó
31 ik napján.

Györfly Arnold,

3062 bírósági végrehajtó.

Zsigmondházán

az ujaradi vashid tőszomszédsá-
gában

lakások

esetleg kert és istállóval

kiadók.

Bővebbet

Dengl Lajos úrnál

ARAD. 8058

Boros Béni-tér 15. sz. a.

II emeleten utcai

nagyobb lakás

november 1-re, esetleg
előbbre 3059

kiadó.

Szaktervezés által megválasztva és
legelőször megjelent. Két évi jártas-
ságra tisztelettel 4, 6, 8, 10 úrona.

OLLA több mint 2000 orvos által
legmegbízhatóbbnak ajánlva.

OLLA minden, hogy a megjelölt
szaksz. OLLA-t adja. — Az eláruló helyek
kínálatában, arjegyűket és eredeti propagán-
da reklámot ingyen keltő az OLLA gummitör-
pont Wien 1174 Praterstrasse 70 87 Rab-
tár Aradon: Hánu Nestor, Besenyey Mát-
tyás, Fejtek Kálmán.

Aradi Fehérnemű Készítő Ipar Vállalat. — Freimann Lipót, tulajdonos.

Boros Beni-tér 7. sz.	Női hálókabátok	2.40, 3 —, 3.50, 4.—	Menyasszonyi kelengyék	200 K. tól 4000 ig.
Városi és megyei telefon 651.	Női nadrágok	2.—, 2.50, 2.80, 3.—	Férfi fehérneműek	mérték szerint a legol- csóbb árban. A tavalyi mintagyűjteménye- met olcsón kiárusítom. Vidéki meghívásokra dusan felszerelt új mintagyűjteményem- mel azonnal jövök. Kívánatra költségvetéseket adok.

Aradinyomda részvenytársaság konyvnyomdaja. Nyomatott Berger és Wirth budapesti festőgyáranak festékével.